

84/

mallo.
SOLMU

= Eino Auer

AIHEETTA enempää

AUER - 30

AIHEETTA ENEMPÄÄN

E. Auer

S O L M U

AIHEETTA ENEMPÄÄN

PAKINOITA

II SARJA

K. J. GUMMERUS OSAKEYHTIÖ

K. J. Gummerus Osakeyhtiön
kirjapainossa Jyväskylässä 1930

JAZZ.

Me olemme usein joutunut virkamme puolesta olemaan läsnä tilaisuuksissa, jotka loppuvat yleiseen sekasortoon, toisin sanoen metakkaan, johon ottaa osaa koko saapuvilla oleva seurakunta. Osa pitää jumalatonta ääntä soittokoneilla, sillävälillä kuin osa pyörii, potkii ja ketkuttelee — varsinkin ketkuttelee — musiikin tahdissa ja uskottelee itselleen, ettei tällä hetkellä voisi nauttia mistään enemmän kuin tästä. Onhan joku verrattain rauhallinen sivustakatsojakin joukossa, mutta todistajittahan ei yleensä päästä mistään jutusta.

Vaikka tavallamme olemmekin tähän merkilliseen huvitukseen tottunut, ei se koskaan ole lakanut meitä hiukan ihmetyttämästä. Niinpä tässä äskettäin, joutuessamme jälleen näkemään ja kuulemaan tuota nytkytystä ja rämpytystä, kysyimme naapuriltamme:

— Herra, mitä on tämä oikeastaan?

Hän katsoi meihin silmät pyöreinä ja tokaisi:

— No, jazzia tietysti.

Sen tyhjentävämpää selitystä hän ei osannut, tahtonut tai uskaltanut antaa. Me olemme kuitenkin luonteeltamme melko perusteellinen, emmekä siis tyytynyt tähän.

Ei, me toimitimme lehteen kiertokyselyn:

Mitä on jazz, mihin se pyrkii j.n.e.

Vastauksia tuli tukuttain ja vähittäin. Selviä, perusteltuja, asiallisia vastauksia. Nyt me tiedämme ja voimme valistaa muitakin. Kuulkaa siis, mitä eräät arvovaltaiset henkilöt täällä ja ulkomailla vastaavat kysymyksiimme.

OSWALD SPENGLER: — Mitä on jazz? Länsimaisen kulttuurin siunaama ajanviete, joka kuvastaa kukkostaistelua katselevan neekerisuutarin sie-lunliikkeitä ja on myötävaikuttamassa länsimaitten häviöön.

ARVO YLPPÖ: — Mistäkö jazzinharrastajan yleensä tuntee? Tylsästä katseesta ja veltoista polvista. Vaasalaisen jazzinharrastajan tuntee sitäpaitsi tylsän katseen yläpuolella olevasta baskilaislakista.

JEAN SIBELIUS: — Mikäkö on suomalaisen jazzmusiikin suurin saavutus? Minun mielestäni »Finlandia» soitettuna paistinpannuilla ja jänisräikillä polkan tahdissa?

JOSË PADILLA: — Onko jazzmusiikilla pysyvää arvoa ja kannattaako sen kirjoittaminen? Pysyvää

arvoa? Por Dios, sitä ei ole edellytetty ainakaan minun ja kustantajani välisissä sopimuksissa eikä hän maksa senttiäkään sellaisesta. Kannattaako jazzmusiikin kirjoittaminen? Tottakai — dodakai! Eihän maailmassa enää ole ainutta posetiiviakaan, joka ei soittaisi »Valenciaa».

KNALLI-JALMARI: — Jaa, että tanssitaanko jazzia kaikissa yhteiskuntakerroksissa? Eei, Sörkässä sitä jorataan.

CHARLIE B. WHOOPEE: — Mitäkö oikeaan jazzorkesteriin kuuluu? Well, 1 auton merkinantotorvi, 1 sormivihellyskouluutuksen saanut hampuusi, ensiluokkainen gulashiyskä, 1 lentokonemoottori ilman äänenvaimentajaa, 1 peltiseppä vasaroineen, 1 porsas sekä hohtimet saporon nipistämistä varten, 2 aasia, joista toinen tenori ja toinen altto, 1 kesy apina ynnä ruuvipenkinpuristin, 1 neekeri kapellimestariksi. That's about all.

MAURICE DEKOBRA: — Mihinkö jazz pyrkii? Puritaanietiikan kurenauhojen katkomiseen kolmanteen potenssiin koroitetun tuntoaistikohteisen ketkutuksen välityksellä, välttämällä jatkuvasta degeneroitumisesta johtuvan vähenevän aivosubstanssin rasittamista.

HENRY LOUIS MENCKEN: — Mitäkö jazz merkitsee? Amerikalaisen kulttuurin suurinta tähänastista saavutusta. Sitäpaitsi se merkitsee sa-

maa kuin wazz, mikä taas ei merkitse mitään. Thank you!

Kysymykseemme, onko jazzista mitään hyötyä, ei kumma kyllä tullut yhtään vastausta. Mutta me kykenemme sen kysymyksen sortteeraamaan itsekin. Vastaamme siihen myöntävästi:

— Polkkatukan ohella jazz on sangen käyttökelpoinen pakinanaihe.

AIHEETTA ENEMPÄÄN.

Ja tapahtui, että johtaja Gilead Kykkyrän puoliso, synt. Petterström, päätti lasten ja piian kanssa lähteä viikoksi sukuloitsemaan naapurikaupunkiin, minkävuoksi hän katsoi tarpeelliseksi pitää tunnin kestävän luennon johtaja Kykkyrälle, kosketellen tässä luennossa varsinkin keski-ikäisten herrojen moraalia, jonka kohottamiseksi veti joukon käskynuontoisia suuntaviivoja. Ja kun sitten Pentti oli viimeisen kerran käynyt mamman kanssa W.C.:ssä ja Lillin nenä oli niistetty viimeistä edellisen kerran ennen junanlähtöä, päästiin ajamaan asemalle. Tämä tapahtui lauantai-iltana. Seuraava viikko muodostui johtaja Kykkyrän osalta tämäntapaiseksi:

S u n n u n t a i. Johtaja Kykkyrä herää klo 11,48 kiivaaseen puhelinsoittoon. Hän menee ulos, syö lounaan kauppias Reskontraisen kanssa, pistäytyy Granroosin ja Romulaisen kanssa juomassa grogin Grönroosin luona, pistäytyy päivällisellä, muistaa, että pitää soittaa seuraavana aamuna maitokauppaan, jotta keskeyttävät viikoksi maidontuon-

nin, lukee illalla hyvässä seurassa neljän kuninkaan kirjaa n.s. klapatun konjakin muodostaessa tarpeellisen virvokkeen, kompuroi kotiin, taputtaa vatsaansa ja menee vuoteeseen.

M a a n a n t a i. Johtaja Kykkyrä myöhästyy konttorista, kiroilee, taputtaa eteisessä kassaneitiä poskelle, kiroilee, muistaa, että pitää soittaa maitokauppaan, saa asiakkaan, joka tuo krapulanapauksen, hoitaa liikeasioita, syö aamiaista, syö päivällistä, juo grogeja, menee kotiin, taputtaa vatsaansa ja menee vuoteeseen.

T i i s t a i. Johtaja Kykkyrä herää jumalattomaan päänsärkyyn, ryntää vuoteesta, muistaa maitokaupan, päättää soittaa konttorista, taputtaa kassaneitiä eteisessä, ajaa muotiliikkeen pikku enkelin kanssa autolla kesäravintolaan, taputtaa muotiliikkeen pikku enkeliä, tilaa likööriä, menee kotiin, taputtaa vatsaansa ja kömpii vuoteeseen.

K e s k i v i i k k o. Granroos ja Romulainen herrättävät aamulla serenaadilla, joka soitetaan Romulaisen kainalossaan tuomalla gramofoonilla. Johtaja Kykkyrä soittaa konttoriin, että liikeasiat kutsuvat pikakäynnille naapurikaupunkiin, muistaa maitokaupan ja päättää soittaa sinne Seurahuoneelta, jonne herrat lähtevät aamiaiselle gramofooni mukanaan. Johtaja Kykkyrä pitää maljapuheita ja suutelee tarjoilijatarta, jatkaa liikeasioitten hoitoa Kau-

punginhotellin yksityishuoneessa, suutelee tarjoilijatarta, ajaa illalla autolla kotiin, taputtaa vatsaansa ja ryömii vuoteeseen.

T o r s t a i. Johtaja Kykkyrä saa aamulla sähkösanoman, jossa apteekkari Netko pyytää heti lähtemään autolla 30 kilometrin päässä olevaan Korkolan kirkonkylään, missä hänen apteekkinsa sijaitsee, koska tänään aiotaan syödä krapuja. Johtaja Kykkyrä kiroilee, tilaa auton, painuu matkaan, muistaa maitokaupan ja kiroilee. Taputtaa apteekkarin rouvaa, pitää maljapuheita, taputtaa vatsaansa ja ryömii illalla apteekkarin vierashuoneen vuoteeseen.

P e r j a n t a i. Edelleen Korkolassa apteekkari Netkon luona.

L a u a n t a i. Paluu aamulla kaupunkiin. Asemalle ajoissa vastaanottamaan rouvaa. Raportti.

Rouva Kykkyrä kysyy yhtäkkiä:

— Muistitko soittaa maitokauppaan, että keskeyttäisivät maidontuonnin siksi kuin palaamme lasten kanssa? Sinähän kuitenkin söit ulkona.

Johtaja Kykkyrä lennätti nyrkin otsaansa.

— Saakuri, pitihän minun soittaa, mutta taisi unohtua.

Katsotaan keittiön oven taakse. Siellä on viisi kahden litran vetoista maitohinkkiä.

Rouva Kykkyrä menee puhelimeen heitettyään pahaennustavan katseen aviopuolisoonsa.

— Halloo, onko Tiitisen maitokaupassa? Tämä on johtajanrouva Kykkyrä. Onko se teidän maitokuskinne täydellinen idiootti? Mitä? No, mutta herrajee, kun se on jättänyt viiden päivän maidon meidän keittiönportaisiin. *Mitä?* Niin, me olimme matkoilla? Ilmoittaa teille! Hyvä ihminen, pitäisihän nyt maitokuskin ymmärtää senverran, ettei jätä uutta maitoa ihmisten keittiönportaisiin, kun ei entistäkään ole korjattu. *Mitä?* Minä en suinkaan aio maksaa siitä. Syyttäkää itseänne tai vetäkää pois sen tompelin palkasta. Minä sanoin *tomppelin!* Minä muutan maitokauppaa. Niin. Aiheetta enempään!

Herra johtaja Kykkyrä hykerteli käsiään.

Aiheetta enempään! Tässähän selviydettiin suurenmoisesti.

Johtaja Kykkyrä syö rauhallisen päivällisen, polttaa sikarin, lukee iltalehden, taputtaa vatsaansa ja menee aikaisin levolle.

TALVIPALTTOO.

Ja nyt me otamme käsiteltäväksemme kraatarin. Aivan tavallisen kraatarin, jossa ei vilppiä ole enempää kuin näissä virkamiehissä yleensä.

Tämä kraatari asuu samassa pienessä kaupungissa kuin me ja hänen nimensä on Joosef Jauhiainen.

No niin. Me olemme tähän asti omistanut vain kesäpalttoon, mutta kun se vähitellen alkoi tuntua viileältä — etenkin talvisin — aloimme himoita myös talvipalttöota ja niin menimme kraatarin puheille.

— Herra mestari, sanoimme, — tarvitsisimme talvipalttoon.

— Juu, sehän passaa, sanoi mestari ja kohautti housujaan. — Tästä mustasta kankaasta teen 1000 markalla.

— Herra mestari, nyt on tiukka aika ja täytyy olla säästäväinen. Aikomuksemme oli kysyä, ettekö voisi järjestää pientä metamorfoosia?

Mestarin otsa rypistyi ja hän katsoi meitä vihaisesti yli silmälasiansa.

— Mitä herra meinaa? En minä ole mikään trokari!

— Tarkoitamme, ettekö voisi tehdä tästä kesäpalttoosta talvipalttoota?

Kraatari katsoi meitä yhäkin epäilevästi, mutta reistaili sitten hiukan housujensa kanssa ja myönsi:

— Joo — — — mikseikäs . . . Irtovuori, jossa on toppaus, ja saahan tätä vähän saumoista päästääkkin, jotta sopii — — — miksei. Kyllähän minä.

Lainasimme seuraavana päivänä erään äveriään tuttavamme »huonojen ilmojen» päällystakin ja kannoimme kesäpalttoomme kraatarille.

Viikon se siellä viipyi, ennenkuin palasi kombi-neerattuna kesätalvipalttoona, mutta hyvä se siten olikin ja siunasimme kraataria, kunnes lasku tuli.

Se lasku kuului näin:

Lasku.

Kirjaltaja Solmu maksava waatturi Jos. Jauhijaiselle	
An paltton vuorikankas	250: —
toppauk	190: —
nappeja y.m. tarpeita	54: —
rässäys ja puhtistus	50: —
työ palkka	550: —
	<hr/>
	Smak. 1,094: —

Uusi palttoo olisi maksanut vain 1000 »Smak».

Soitimme kraatarille ja lausuimme hänestä vilpittömän mielipiteemme.

Hengessä saatoimme hyvin kuvitella, miten hän hissasi housujaan vastatessaan:

— Ei herra kysynyt, mitä se muutos maksaa. Olinhan minä sanonut, mutta kun te ette kysynyt . . .

Tämä tositapaus saa meidät merkitsemään:

Vain optimisti teettää kesäpalttoosta talvipalttoon.

LEVANDERIEEN KIRJALLISUUSVIIKKO.

— Ylös! karjui Levander ja ravisti tyttärensä Ellin paljasta olkapäätä.

Elli-neiti makasi mahallaan sohvalla ja tutki Elinor Glynin »Ryppyjen kirjaa».

— Ettet häpeä, morkkasi isä Levander, — kulluttaa aikaasi tuollaisen roskan, etten sanoisi töryn, ahmimiseen ja vielä päälle päätteeksi kirjallisuusviikolla, jonka pitäisi olla pyhitetty klassilliselle ja renessanssi- tai barokkikirjallisuudelle ja ennenkaikkea Aleksis Kivelle ja Sakeus Linnankoskelle. Mene keittiöön auttamaan äitiä ja senjälkeen voit syventyä »Seitsemään veljekseen» tai Shiikspyren »Kenilworthiin».

Neiti Levander näytti isälleen punaista kieltään, työnsi ryppykirjan puseronsa kaula-aukosta sisälle (latteavartaloisuudella on etunsakin) ja hävisi.

Päivän kuluessa alkoi kysymys henkisen ravinnon järkiperaisestä käyttämisestä yhä kiinteämmin askarruttaa isä Levanderin mieltä. Hän oli itse näihin asti harrastanut lukemista varsin säästeliäästi

ja silloinkin pääasiallisesti korukansiin sidotun ja hauskaasti kuvitetun kirjallisuuden lukemista. Äiti Levander oli auttamaton materialisti ja kantoi huokailten todistusta siitä — 98 kilon painoista tomumajaa. Pojat lukivat korkeintaan elokuvateatterin ohjelmia ja tytär — hm — »Ryppyjen kirjaa» ja sen sellaista roskaa. Tämä tällainen ei kelvannut. Parastaikaa kulumassa oleva kirjallisuusviikko oli muodostuva käännekohdaksi Levanderien henkisessä elämässä. Oli alettava harrastaa hyvää sekä hyödyllistä että huvittavaa näköpiirin avartamista perhepiirissä.

Herra Levander meni kirjakauppaan, viipyi siellä aikansa ja palasi sitten kotiin aimo kantamus kainalossaan.

Levanderin perhe oli kotona kokonaisuudessaan sinä iltana, harvinaista kyllä. Siitä huolimatta, että kerholla oli biljaardikilpailu ja Capitol-teatterissa näyteltiin Villin Lännen äänielokuvaa »Mustangin laulu». Iltateen jälkeen jäätiin ruokasaliin — in corpore — pyöreän pöydän ääreen, ja isä Levander leväytti auki Johannes Linnankosken »Koottujen teosten» I osan.

— Elli-tyttöseni, alappa kalkuttaa ääneen ja selvästi. Ja sinä, mamma, ja pojat, istukaa hiljaa ja kuunnelkaa kuin kirkossa.

Elli-tyttönen alkoi lukea ja kaikki istuivat hiljaa — aluksi. Kului neljännestunti, kaksikymmentä

minuuttia, kaksikymmentäviisi minuuttia. Isä Levander nousi.

Hän ilmoitti, että hän nyt, koska oli lukenut Linnankosken kootut teokset jo kolmasti ja siis osasi ne ulkoa melkeinpä takaperinkin, vetäytyisi huoneeseensa tutkimaan Danten kuolematonta »Jumalaista näytelmää», mutta että perhe hyväntahtoisesti siitä huolimatta jatkaisi tutustumistaan Linnankoskeen.

Perhe kantoi taakkaansa kärsivällisesti kokonaisen tunnin ajan, minkä jälkeen äiti Levander katosi keittiöön ja tytär lähti pyytämään isältä, että saataisiin keskeyttää lukeminen ja jatkettaisiin sitä vaikkapa seuraavana iltana.

Pöytänsä ylitse kumartuneena kuorsasi isä Levander vanhurskaan unta ja hänen tuolinsa vieressä oli ilmeisestikin pöydältä pudonnut kirja, joka lähemmin tarkastettaessa havaittiin kirjailija John Biggershot Ffarrowsin kuolemattomaksi teokseksi »Aldebaran Smythe-mysterio eli salaperäinen kavionjälki Tupper-streetin kirkon seinässä.»

HIENO MIES.

Tämä juttu kuulostaa melkein uskomattomalta, mutta se on sittenkin tosi, väittää hra X., joka äskettäin saapui Helsingistä ja oli siellä kuullut sen hra Y:ltä, joka puolestaan vannoi kuulleensa sen neliapilaalta Leiponen, Matikka, Pettersson ja Grönlund.

Hrat Leiponen, Matikka, Pettersson ja Grönlund olivat toissaluantaina päättäneet syödä yhteisen päivällisatrian muutamassa Helsingin tunnetuimmista ravintoloista ja kokoontuivat määrätyllä kellovillillä rauhallisessa nurkkauksessa olevan, edeltäkäsän varatun pöytänsä ääreen, tilaten mannaa ja paistettuja varpusia, riikinkukon kieliä ja nektaria, minkä kaiken nautittuaan sytyttivät vatsavöillä varustetun sikarin kukin ja maistelivat mustaa kahvia.

Ravintolassa soitti kilkutusorkesteri ja ennenpitkää ilmestyi parketille jazzaavia, foxtrottaavia ja tangoavia pariskuntia, joita herrat alkoivat arvostella suurella mielenkiinnolla ja asiantuntemuksella. Puhe siirtyi siitä luontevasti »hienoon mieheen».

Ja yhtäkkiä kävi, niinkuin tällaisessa veljespiirissä niin usein käy. Yhtä loukattiin. Hra Matikkaa. Loukattiin verisesti. Hänen kolme toveriaan väittivät, ettei hän ole hieno mies.

— Hieno mies, saarnasi Grönlund, naputtaen rystysillään pöytää, seuraa ehdottomasti myös hienolle miehelle ulkonaisesti asetettuja, yleispäteviä vaatimuksia ja istuu pääkaupunkilaisessa ensi luokan ravintolassa illalla, kun päällepäätteeksi vielä tanssitaankin, pukeutuneena smokingiin. Meillä muilla on kaikilla smokingit yllämme, sinulla se on vaatekomerossa. Ylläsi on tavallinen, sininen konttorisäkkisi. Kyllä me sen tunnemme. Eikä housujasi ole prässätty kahteen viikkoon.

— Älkää yskikö, vähätteli hra Matikka. Täällä on enemmän kuin puolet herroista kavaijipuvussa ja tuo teidän sprettailunne ei ole mitään muuta kuin nousukashienostelua ja kekkulointia ja...

Hrat Leiponen, Pettersson ja Grönlund »katsoivat ulos» hra Matikan, joka päätti lähteä kotiin via W.C.

Toalettihuoneessa oli asiaankuuluvat instrumentit ja lavoarit ja peilit ja kaakeliseinät ja sitten siellä, saakurivie, oli seinällä lappu, johon oli painettu:

»Hieno mies on täälläkin hieno».

Tuokion seisoi hra Matikka liikkumattomana ja tuijotti tylsästi tuota lappua. Sitten hän katsoi ku-

vaistaan peilistä ja huomasi sen kohtaavan hänen katseensa hämmentyneen näköisenä.

Kiroten paiskasi hra Matikka oven kiinni, tilasi auton ja ajoi kotiinsa Katajanokalle. Kahdessakymmenessä minuutissa oli hän muuttanut ylleen frakin, kiinnittänyt kauluskäänteeseen ainoan kunniamerkinsä ja astunut takaisin odottavaan autoon, joka kiidätti hänet edellämäinittuun ravintolaan.

Hän jätti eteisessä päällystakkinsa ja silinterinsä tampoourimajurille ja marssi suoraan toalettiin, astui sen seinällä olevan lapun luo, luki siihen painetut sanat ja siirtyi peilin eteen killittäen itseään kiukuisesti silmiin.

— Vieläkö on muistuttamista? karjaisi hän ja ryhtyi sitten rauhoittuneena pesemään käsiään.

GRANROOSIN LESKEYS.

Granroos saapui meille eräänä päivänä onnetoman näköisenä juuri päiväkahvin aikana, istuutui sohvaan, kaasi itselleen kahvia, sai meiltä savukkeen ja vaimoltamme tulitikun, vakuutti, että hän kyllä imee itse ja selitti sitten jääneensä syysleskeksi.

— Maistraatti pakkasi kampeensa ja lähti mamman luokse kuukaudeksi, sanoi hän.

— Vai niin? Olitko ehkä antanut aihetta?

— Kuuluuko se teille? Mainitsin asian vain jonkunlaiseksi selitykseksi siihen, minkätähden minä pestasin palvelijattaren.

— Hih hih! Oletko sinä pestannut palvelijattaren?

— Olen. Murskasin puolet lasitavaravarastoamme kahdessa päivässä ja loput olivat likaisina, enkä löytänyt kenkäharjaa mistään enempää kuin kaulusnappejakaan, niin että mikäs siinä auttoi? Piika tuli viikko sitten. Hänellä oli kaksi kaktusta ja Böcklinin »Kuoleman saari» ja hilsunsa postikortti-
valokuva sekä luonnollisesti jonkun verran vaatteita mukanaan. Annoin hänelle 300 markkaa rahaa ja

sanoin, että Ihannelman tulee nyt pitää talosta huolta ihan kuin olisi se Ihannelman oma ja niin edespäin, ja vannotin häntä olemaan säästäväinen ja siisti ja muistamaan iltarukouksensa.

Minä olin häneen tyytyväinen (ja hän minuun) kaksi ja puoli päivää, mutta senjälkeen olen tuntenut häntä kohtaan katkeraa ja sammumatonta vihaa. Neljässä päivässä sai hän kulutetuksi antamani rahat, teki lopun kahdesta pöytäliinasta ja jäljelläolevista porssiineista, piti kahdet kahvikekkerit ja lahjoitti sulhaselleen (sille, jolla on kaksi etuhammasta poissa suustaan — hänellä on liuta muitakin) vaaleankeltaisen trikoliinipaidan, joka oli minun laillista, käteisellä maksettua omaisuuttani. Sitäpaitsi tuotiin minulle eilen rautakaupasta lasku, jossa velotettiin minua »an niin ja niin monesta juomalasista, lautasesta, silitysraudasta, kahvipannusta ja käherryssaksista niin ja niin paljon». Vielä minä olisin sulattanut sen kahvipannun ja silitysraudan-kin, mutta *käherryssakset!* Katsokaa nyt, jukraviti, onko minussa mitään käherrättävää. Kalju kuin biljaardipallo!

No niin. Sanoin hänet irti ja käskin hänen lähteä Trip Strilliin kaviaareja kesyttämään ja lupasin päällepäätteeksi koko kuukauden palkan. Hän kieltäytyi.

Kohteliaasti, mutta päättävästi. Siitä huolimatta,

ettei tunne minua kohtaan minkäänlaisia sympattiijoja, kuten hän sanoi.

Tänä aamuna sähkötin hädissäni eukolle. Ja katsokaas nyt, mitä hän vastaa.

Granroos viskasi pöydälle rypistyneen sähkösanoman. Avasimme sen ja luimme:

»Kärsimysten kautta kirkkauteen.

Anna.»

Lohdutimme sikarilla murtunutta Granroosia ja hänen ilmeensä kävi hiukan valoisammaksi. Hän nousi ja ojensi kätensä.

— Minäpäp pestaan toisen tytön Ihannelman lisäksi, sanoi hän. — Ja kun niille sitten tulee tappelu, kutsun poliisin. Sillä tavalla pääsen kummastakin.

WANHAN CARLEBYYN MARCKINAT.

Ia cuin nyt aica tuli, että Keckri Marckinat Wanhassa Carlebyysä eli Cockolasa aloitettaman piti, ulosandoi maaherra alamaisille wirca miehille käskyn, näin sanoden:

Cussa hawaitzette, että walmistoxia Marckinain pitoon pohditan, tehkääät nijstä loppu, kielläkääät Helpot Hejkit caupan teosta ia silmän cäändäjät tembuistans. Ia cussa wijna juodhan ja mässätän tahi rymy pidetän, sijnä pitää teidhän lajin paragraphit erinomaisella cowudella toimen panna.

Ia cussa tieto ulgos annettijn, sielä borgarit ia ychteinen cansa hambaitans kiristeli ia nyrckiä puiji.

Ia cosca Marckinain päivä lähelle tuli, saapui caupungiin palio cansaa ia caupa miehiä cuin tapa oli. Tulit wärtä miehet ia hevois miehet, cuin hevoisilla ajoit, ia silmän cäändäjät ia wijna caupiat. Ia myös tulit Hebrealaiset waateiten myijät ia ziguenarit.

Useita päiviä ennen cuin Keckri Marckinain alcaa piti, rakensit he torille teltat ia carrousselit ia paicat,

ioissa studzareilla ambua sai. Ia cuca pilckan ambui, hänelle lahjaxi annettijn käädyt tai aiantieto.

Näin napisi cansa maaherraa vastaan ia osoitti uppiniscaisuutta lajin paragrapheja vastan.

Mutta wirca miehet tulit ia coriasit Helpot Hejkit ia teltat ia carrousselit ynnä wijna miehet paremban paickan.

Ia cuin he huusit ia prycästit ia tietä tahtoit, mingä tähden maaherra oli kiellon Marckinain päälle pannut, andoi maaherra tiettäväxi tehdä:

Suomen maasa on tawaxi tullut pitä säästäväisyden wicko. Ia cuin nyt se wicko on, olen läpidze ajatellut teitä: te elämöisitte ia hascaisitte callista aica, ostaisitte richkamaa ia waihettaisitte hevoisia ia wijnalla itzenne juoxijn joisitte. Ongosta se sästäväisyyttä?

Mutta cuin te itze tykönänne ette sästäväisyyttä ymmärrä, tahdon minä säästön tehdä teidän puolestanne. Ia sentähden säästän nämä Keckri Marckinat toisijn aicoihin.

Mutta cansa ei tytywäist mahtanut olla, waan kävei ulgos caupungist sanoden:

— Catzokaat, cuinga isoiset meildä ilon ottaawat ia cuinga nuriasti he säästääwät. Eicöst meille ole caickenainen hyuys ollut, waicka meillä Keckri Marckinat on ollut?

Ia cuin heildä caupungi kiellettijn, kävit he ymbäri

soweliasta paicka etzimässä ia tulit lopulda paickan, ionga nimi on Hackalax eli Hackalacht. Teltat nostettijn ia carrousselit pandijn ylös ia Helpot Hejkit ia Hebrealaiset waateiten caupiat rupesit caupan tecoon. Ia studzarit pauckui ia wijna maistettijn ia aiantiedot vaihetit omistaia.

Näin napisi cansa maaherraa wastan sanoisa ia teoisa. He ylöncaztoit sen cuin säättö oli ia peitit olin paickans lialla ia caickenaisell saastalla, tobackin purulla, confehdin palasill, elävillä ia coirain oxennoxella. Ia hevois miehet ajoit ia huusit cowalla äänellä ia wärtä miehet istuit cammareisa ia lauloit riettaita wijsuja.

Mutta nijn he waroden itzens cäytit, ettei Iustitia heidän cansans työtä saanut, eikä ychtäkän heistä fangittu.

Mutta wirca miehet wapisit ia maaherra istui cuin cuuman kiven päällä, sillä custa he tietä taisit, mitä tuleva oli?

Ia cuin caicki chronikat, andaa tämäkin meille opetoxen. Ei Suomen cansa taidha ilman Marckinoita olla ia saacoon se sijs Marckinat pitää. Ioca Marckinoita säästää, se mielen rauhans tuhla ia turhan waiwan näkee. Sillä itzepäinen ia cuin härjät on tämä cansa. Mitä se halaajaa, sen se ottaa mahtaa.

Ia consa caupungit kielletän, nijn se maaseudulle menee. Ios Wanha Carlebyy sildä sulietan, nijn on sillä Hackalax eli Hackalacht iä ymbäriseutu.

Näin lopetamm Chronicamm Wanhan Carlebyyn Keckri Marckinoista Octbrisa A.D. 1926.

GENTLEMANNI.

Verrattain kirjavassa tuttavapiirissämme liikuskelee sellainenkin herra, jolla ei ole muuta työtä kuin kuponkien leikkaaminen. Jollakin merkkillisellä tavalla eksyi hän hiljakkoin vaatimattomaan asuntoomme eikäpä siinä auttanut muu kuin pyytää häntä istuutumaan yhdistetyn vieras-, ruokailu- ja makuuhuoneemme loistomööpeliin, huutokaupasta 16 markalla 35 pennillä ostettuun korituoliin. Puhuttiin ilmoista ja muista henkeivistä asioista ja siirryttiin vähitellen juttelemaan yhteisistä miestuttavista.

— Hauskoja poikia, vaikkeivät herrasmiehiä olekaan, oli Kroisoksen lopullinen tuomio. — Minä en, jatkoi hän, sano gentlemanniksi miestä, joka käy tanssiaisissa verhottuna shakettiin tai esiintyy frakkipukuisena huopahattu päässä.

Sivelimme hieman nolona sänkistä leukaamme ja yritimme peitellä kastikkeitten kirjailemia liivejämme takillamme, mutta onnistumatta, koska tarpeellinen lukumäärä nappeja puuttui. Ja heti vie-

raamme lähdettyä ryntäsimme kirjakauppaan ostamaan »Pukeutumisen taidon» ja »Todellisen herrasmiehen» ja muita sivistyksen käsikirjoja, sillä me olemme ihan tavallinen porvari, joka tuntee ääretöntä kunnioitusta kuponkeja leikkaavia, mahalla varustettuja herrasmiehiä kohtaan.

Illan korvassa avasimme sitten nimimerkki Mowglin kirjoittaman teoksen »Ihmiskunnan kaunistus», ja aloimme lukea sitä ääneen sivistääksemme myös toista puoliskoamme. Sitä mukaa kuin etenimme kirjassa, merkitsi emäntä muistiin, mitä meidän olisi hankittava voidaksemme päästä herrasmiehen kirjoihin.

Luettelosta muodostui jokseenkin tämäntapainen:

- 1) Hieno, hillitty käytös.
- 2) Kulmista taitettavia nimikortteja ja suomalais-ranskalainen sanakirja niiden merkinnöillä varustamista varten.
- 3) Tummansininen arkipuku, jossa on 3 nappia.
- 4) Tummansininen arkipuku, jossa on 2 nappia.
- 5) Shekkikirja.
- 6) Kengät, mustaa shevroota.
- 7) Kengät, kiiltonahkaa.
- 8) Tanssikengät.
- 9) Mustat kävelykengät.
- 10) Mustat nappikengät ja ruskeat puolikengät.
- 11) Frakki.
- 12) Shaketti tai cutaway.
- 13) Smoking-puku.
- 14) Urheilupuku.
- 15) Jockey Club-hajuvettä.
- 16) Silinteri.
- 17) N.s. knalli.
- 18) Chapeau clacque.
- 19) Pyjamas.
- 20) Pehmeä huopahattu.
- 21) Hispano Suiza.
- 22) Harmaat damaskit.

23) Neljä päällystakkia. Ja niin edespäin, neljä tiheään kirjoitettua sivua.

Summittaisen kustannusarvion mukaan riittäisi tähän kaikkeen n. 3 milj. markkaa, mikä ei liene liikaa herrasmies-tittelistä.

Mitä meillä on entuudestaan? Kombineerattu arki- & juhlapuku, jossa on 3 paikkaa. Arkioloissa käytämme siinä 1 nappia, mutta isänmaallisiin juhliin ja hautajaisiin menemme 2 napilla varustettuna. Juhlanapin esivaltamme ompelee takkiin ja irroittaa siitä aina tarpeen mukaan. On meillä 1 nimikorttikin, mutta se on varustettu erään virkaherran nimellä, jotapaitsi se liivintaskussamme on taipunut joka nurkasta, mikä ei tietääksemme nimikorttikielellä merkitse mitään. On huopahattukin ja lampaanahkainen kriminnahkalakki sekä palttoo, mutta näillä ei pitkälle potkita.

Surullisinta on kuitenkin, ettei meillä ole pankkitiliä eikä hajuveistä. Eikä tule olemaankaan.

Meistä ei ilmeisestikään siis tule herrasmiestä koskaan. Jäämme tavalliseksi pikkuporvariksi.

Vähäisenä lohdutuksena on kuitenkin se Mowglin kirja. Sellaisia pikkuporvareita on näet paljon, jotka kuolevat tietämättä, mitä aukkoja heidän sivistyksessään on.

Ihmisparat!

PIENIÄ NEUVOJA.

Jokapäiväiseen leipäämme kuuluvat myöskin pienet neuvot. Me saamme niitä pyytämättä ja annamme niitä pyydetessä. Meitä neuvotaan tämän tuostakin, opastetaan harva se päivä, osoitetaan väsymättä, miten meidän olisi kirjoitettava, jotta meihin voitaisiin olla tyytyväisiä. Sanomalehtimiehenä ollessamme saimme varsin usein neuvonpyyntöjä. Meiltä udeltiin, miten tahroja poistetaan »krettusiinipuserosta», miten nopeimmin oppii uimaan crawlia, mitä on tehtävä näppyläiselle iholle j.n.e. Kaikesta päättäen olimme väärällä uralla.

Jätimme silloin vastaamatta noihin kysymyksiin, mutta nyt olemme tullut tunnontuskiin ja julkaisemme senvuoksi tässä kaiken kansan luettavaksi muutamia vastauksia neuvojen kysyjille. Jatkoa kenties seuraa joskus toiste, jos aihetta ilmaantuu.

Hienoista puseroista voi varovasti yrittää poistaa tahroja oikean käden etusormella, jolle ensin on syljetty. Ellei siitä ole apua, ostettakoon uusi pusero.

Miten nopeimmin oppii uimaan crawlia? Miksi juuri crawlia? Opetelkaa koirauintia. Se käy paljon nopeammin. Sätkii vain etu- ja takaraajoillaan.

Mitäkö on tehtävä näppyläiselle iholle? Ei mitään. Ainakaan ei sitä saa kynsiä.

Mitäkö on tehtävä, jos seurassa sattuisi »äänekäs vahinko»? Vanhat viisaat sanoivat: »Rycäisemällä nuorucainen watzans puhalluxen peittäcön.»

Onko angina tarttuva tauti? On. Mutta se on vältettävissä karttamalla suutelemista.

Mikä on paras ruoka kesällä? Maukas.

Muuan kysyjä: Onko minun jatkettava ylioppi-laaksi asti? Minulla on kova pää ja huonot numerot. Vastaus: Jatkakaa. Teillä on kaikki edellytykset.

Nuori nainen tiedustelee, onko hänen junassa luovutettava paikkansa vanhalle herralle. Vastaus: Ei. Ellei nuori nainen pidä paikkaansa, ei mikään pidä paikkaansa.

Osasiko Bileamin aasi todellakin puhua? Ei, se luuli vain, niinkuin muutkin aasit.

Muuan impi valittaa rakastuneensa onnettomasti ja kysyy, mitä hänen olisi tehtävä. Neuvomme ottamaan »sievettä». Ellei tuoni korjaa, passaa ruveta runoilemaan.

Eräs kirjailija tuskittelee, että kustantaja on hänet hyljännyt. Millä pehmittäisi kustantajan sydämen? Vastaus: Ei millään. Lohduttakoon kuitenkin

kin itseään sillä, että vaikka hyljääkin kustantaja, eipä hyljää Herra.

Loppukoot neuvomme tällä kertaa tähän. Lisäämme vain niille kirjallisuuden ystäville, jotka ovat vilkaisseet tätä teosta ja vaivaavat päätään sillä, miten saisivat sen omakseen, että he voivat joko varastaa, lainata tai ostaa sen. Miten vain omatunto käskää.

Pääasia, että sen saa hankituksi.

HERRA GRANROOS ON TAAS HAIRAHTUNUT.

Me toteamme murheella, että herra Granroos on jälleen poikennut kaidalta tieltä. Me annamme herra Granroosille vakavan varoituksen ja viittaamme surullisiin esimerkkeihin, joita herra Granroos voi tutkia esimerkiksi jonkin raittiuslehden kaunokirjallisesta osastosta. Ellei herra Granroos sittenkään ota opiksi, täytyy meidän ryhtyä vielä ankarampiin toimenpiteisiin, nimittäin herra Granroosin muotokuvan julkaisemiseen jossakin nousevan nuorison lehdessä varoitukseksi mainitulle nousevalle nuorisolle.

Herra Granroos käveli viime lauantaina takinkaulus pystyssä pitkin Pääkatua, poikkesi siitä Syrjäkadulle ja livahti Levanderien katuovesta sisään. Portaissa seisoivat herra Levander odottamassa.

Jännittyneen näköisenä.

Miltei pelokkaana.

— Sh! sanoi hän. — Mimmi on ruokasalissa. Voi kuulla.

Ja Mimmi kuuli. Hän tuli, näki ja voitti. Granroos sai lähtölaukauksen ja starttasi mallikelpoisesti.

Juostuaan pari kadunväliä, pysähtyi Granroos hengähtämään. Samalla hän varmistui siitä, että tulppa yhä oli takataskussa pullottavan oodekolongitaskumatin suulla. Ja samassa ilmestyi paikalle konttoristi Lötjyinen, jonka Granroos tunnusti tuttavakseen, koska heillä oli yhteinen vekseli. Lötjyinen haisti tutun hajun, yskähti, tarttui Granroosia käsivarteen ja niin sitä lähdettiin.

Kello yksi yöllä murtautui Granroos asuntoonsa, koska oli huk-huk-hukannut avaimen. Hän selviytyi mainiosti eteisestä ja saavutti makuuhuoneenkin särkemättä irtaimistoa. Rouva oli kuitenkin valveilla.

— Noo? uteli rouva Granroos.

— Ko-hi-kokous, nikahti puoliso.

— Ja vielä mitä? Kehtaat vahjailla yökausia, missä lienet vahjaillut, ja jätät minut tänne levottomana valvomaan ja odottamaan. Et sinä koskaan ajattele minua . . .

— Ohok, vai en? kiivastui Granroos ja veti selkensä takaa esille kukkivan yrtin. — Vai en? Kattos nyt. Muistinpa sinuakin. Kattos, kun toin sinulle ku-hik-kukan.

— Mitä? Mikä se on?

— Mikäkö? Etkö näe-ipp? Sehän on glo-hik . . . glok-hik . . . golksihiknia.

— *Mikä?*

— Glo-ko . . . glohiksiinia . . .

— Mitä sinä sanot? Granroos, sinä olet nauttinut!
Granroos parka istui kiinni.

Auttamattomasti.

Jälkeenpäin hän kiroili synkästi, ettei ollut vinyt
vaimolleen ruusua.

Ruusukun näet on helpompi lausua kuin glock-
siinia.

VAIKEUKSIA.

Vähennemisen oireita joka taholla. Luimme joku aika sitten sanomalehdistä, että erinäisten tavaroitten tuonti maahamme on huomattavasti vähentynyt. Autojen tuonti ja kankaitten tuonti ja erinäisten muittenkin ylellisyyksien tuonti. Tuntuu siltä kuin Suomen kansa vähitellen alkaisi oivaltaa, mitä tietä kauppatasemme todella voitaisiin saada hiukan parempaan tasapainoon. Ehkäpä on syynä ja suurempana myös se, että rahakin vähenee. Sitä ei kohta enää saa nähdäkään, saati sitten koskea.

Ainoa, mikä ei vähene, on vaikeuksien taakka.

Se päinvastoin kasvaa.

Ennen sai verorästinsä jollakin tavoin järjestyksi, mutta mitäs nyt teet? Tässä tuli muutamana päivänä mies salkku kainalossa konttoristi Helisevän luo ja löi pari kuittia hänen nenänsä alle.

— Paljonko? kysyi Helisevä uskaltamatta katsoa papereita.

— Kaksituhattaviisisataa ynnä korot ja kanto, vastasi mies ja pyyhki kämmenselällä suutaan.

Helisevä huomasi hänen kädenliikkeensä ja sanoi:
— Älä nuolase, sillä ei tipu!

Mies loi Helisevään moittivan katseen ja piti hänelle esitelmän kansalaisvelvollisuuksista vedoten voimallisesti lakiin ja asetuksiin sekä ryhtyen lopulta, kun Helisevä edelleen näytti penseältä, uhkaamaan.

— Karhu, sanoi Helisevä ja nousi pystyyn, — karhu, minä olen itse asiassa aivan yhtä mieltä kansanne. Mutta vaikka koti- ja ruumiintarkastuksen pitäisitte, niin rahaa ette löydä. Palkkani on jo kolme kuukautta n.s. vörskotissa. Ulosmitattavaahan täällä on muutama huonekalu ja talousesine, mutta ymmärrätte toki, etten soisi teidän käyvän niihin käsiksi, sillä minulla on akka ja lapset.

— Niin on itsellenikin, sanoi mies murheellisesti.

— Mitä tässä siis olisi tehtävä? huokasi Helisevä.

Tuokion he istuivat molemmat liikutuksen valtaamina, kunnes vihdoin verokarhu sanoi:

— Eikös herra nyt sentään voisi järjestää . . . ?

— Milläpä se köyhä istuu, kun ei ole takapuolta? sanoi Helisevä.

— Jos sitten koettaisi hellyttää taksoitusherrain mieltä, ehdotti mies.

Ja saaden päähämpiston tarttui konttoristi Heli-sevä mustekynään ja tyhjensi verokuiteille sen koulu-latinansa, minkä sillä hetkellä muisti. Hän kirjoitti:

Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas.

Eliikkä että:

Tahto on hyvä, mutta raha nietu!

NÖYRÄ KYSYMYS KATRI VALALLE.

Oi, Katri, voitko sanoa minulle,
minkälaisia prillejä käytät?
Tahtoisitko kertoa,
mikä on se taikakiikari,
jonka läpi
katselet luontoa
ja sitä maaemon ihoa pureksivaa
saivarta,
jota ihmiseksi kutsutaan?

Kun minä istun tervasaunan lauteilla,
näet sinä erämaan
ja beduiinin.

Kiukaani muuttuu auringoksi
ja katosta olalleni putoava homesieni
haljenneeksi bataatiksi.

Tervan lemu
on narduksen tuoksua
ja oven ulkopuolelle pannun, jäähtyvän
huuhdevesisoikon reunalle istuutunut
räkätiainen
on paratiisilintu.

Oi, Katri, eikö kurja materia
ollenkaan kahlitse sielusi siipiä?
Vai räpytteletkö Sinäkin tynkiä,
jotka vain siniset
tai punaiset
kakkulat
saavat siiviltä näyttämään?

Minä olen kurja neekeri,
joka elän sanomalehdenkustantajan bakshiishista,
mutta minunkin sieluni
räpistelee ylöspäin.
Sano, Katri, taikasana,
kerro salaisuutesi:
mistä saa ostaa
sellaisia silmälaseja,
jotka muuttavat pohjoisen eteläksi
ja pölyisen fiikuksen
vehmaaksi oljanteriksi?

Minäkin kun
kyttään
valtion palkintoa.

KUN LEIPÄ LOPPUU, NIIN KONSTI JÄÄ.

Taidemaalari ja sanomalehtiopiirtäjä Fergus Mac Namara ei ollut vielä koskaan ollut niin sinisenkiljussa rahapulassa kuin tällä kertaa. Eikä toiveitaakaan perinnöstä tai vedonlyöntivoitosta ainakaan lähimmässä tulevaisuudessa. Texas Heraldin palkanmaksupäiväkin oli vielä kaukana eikä manageri Israel suostunut etuottoihin poikkeustapauksissakaan. Verokarhu kierteli taloa kuin levoton haamu, räätäli vaani porttikäytävässä ja asunnon isäntä oli uhannut hädöllä.

Fergus MacNamara pääsi livahtamaan takaportista kadulle ja yhtä kyytiä Heraldin toimitukseen. Siellä istuivat, paitsi meitä, Algernon Valley ja Pete Longfellow syventyneinä lemon squashin imeskelyyn.

— Hullo-ullo! tervehti Fergus. Kuka ehtii vipata viisikymmentä?

— Sentiäkö? uteli Pete.

— Dollaria, sinä iisu!

— Poikani, sanoi Algernon Valley lempeästi, mene

kotiin ja ota annos sinihappoa moonshinen kera. Tilasi vaikuttaa toivottomalta.

— Se on toivoton, huokasi Fergus. Minun on saatava rahaa vaikka pankista!

— Mene uittamaan paperi sitten. Kyllä meistä joku lähtee toiseksi.

Fergus sai pitkän paperin kuntoon ja lähti. Kahdessa tunnissa hän oli kiertänyt kaikki Texas Cityn pankit ja todennut, että johtajat olivat joko panssarineet sydämensä teräslevyllä tai sitten tallettaneet ne omiin säilytyslokeroihinsa. Hän palasi alakuloinena toimitukseen. Siellä olivat meidän, Longfellowin ja Valleyn lisäksi verokarhu, talonomistaja ja räätäli.

Taidemaalari Fergus MacNamara ei menettänyt malttiaan. Hän tervehti tyynesti ahdistajiaan, syytti Peteltä saamansa savukkeen ja vastasi verokarhun ja räätälin yhteisesti hönkäämiseen kysymykseen:

— Tietenkin voin maksaa tänään. Silmänräpäys vain — pistäydyn pankissa.

Hän pääsi livistämään toisen kerran, poikkesi ortopedian tohtori John Q. Fluffyn kultasepäntoimintaan ja soitti paloasemalle. Hän oli nimittäin polttanut sillat takanaan.

— Yksi vankka mies kiireellisesti Whoopee street 12! That's right!

Palosotilas saapui Fergus MacNamaran asuntoon juuri kuin tämä oli saanut ullakolta raahatuksi kokoliaan, vanteilla vahvistetun puulaatikon eteiseen.

Fergus pisti hänen käteensä kairan.

— Poratkaa pieni hengitysreikä tähän laatikkoon.

Fergus kantoi laatikkoon ainoan patjansa, maalasi laatikon kanteen Galvestonissa asuvan setänsä nimen ja osoitteen sekä sanat »Rahti maksetaan perillä» ja »Tämä puoli ylöspäin» sekä pisti lopulta hopeisen taskukellonsa palosotilaan kouraan.

— Minä menen laatikkoon, sanoi hän. Naulatkaa se hyvin kiinni ja toimittakaa rahtitavaratoimistoon. Kelloni saatte maksuksi vaivoistanne. Onko selvä?

— Yeah! sanoi palosotilas.

Laatikko tuli perille Galvestoniin ja setä maksoi rahdin.

Mutta siitä huolimatta istuu Fergus MacNamara nyt Galvestonin putkassa ja maalaa piruja seinille.

TARKOITUS PYHITTÄÄ KEINOT

tuumiskeli aikoinaan hra Inigo Lopez de Recalde, tunnettu myös nimellä Ignacio Loyola, sama mies, josta sitten tuli hispanialaisen jesuiittaveljeskunnan perustaja. Että hra Loyolan mielipide löytäisi vastakaikua erittäinkin sellaisessa maassa, jossa »pissnessi» on A ja O, alfa ja omega, alku ja loppu, on aivan luonnollista, erittäinkin kun nämä hänen lausumansa sanat ovat käyttökelpoisia, sijoitti ne melkeinpä mihin järjestykseen ja mihin afääriin hyvänsä.

Jesuitismi on niinmuodoin löytänyt otollisen kaiku-pohjan m.m. Amerikassa, pissnessiparatiisissa. Siellä passaa mikä vain, kunhan se tapahtuu Luojan tai dollarin kunniaksi. Saamme silloin tällöin lehdistä lukea virkistäviä uutisia kirkoissa toimeenpannuista jazz-matineoista, »jotta kirkkoon saataisiin sanan-kuulijoita» j.n.e., emmekä senvuoksi erikoisesti hämmästynyt, kun hiljakkoin luimme jossakin »rapakon» tuolta puolen tullessa uutisessa, että siellä äskettäin on muuan kirkko maksanut velkansa halauksen

voimalla. Emme sano halauksesta sinänsä mitään — se voi olla kauniskin tapa esim. nuorten aviopuolisojen kesken neljän seinän sisäpuolella — mutta kun sitä aletaan harjoittaa julkisesti niin ja niin monta senttiä rutistus, Luojan kunniaksi, rupeaa jo hiukan viluttamaan.

Kysymyksessäoleva seurakunta pani siis toimeen yleisen, julkisen halausjuhlan maksaakseen kirkkovelkansa. Maksut juhlassa olivat seuraavat: 15 vuotta nuorempien tyttöjen halaamisesta 15 senttiä 2 minuutilta; 15—20 vuotiaiden neitojen puristamisesta 25 senttiä 2 minuutilta; 20—25 vuotiaiden neitsykäisten rutistamisesta 50 senttiä 2 minuutilta, toisten miesten vaimojen kaulaamisesta 75 senttiä 2 minuutilta ja vanhojenpiikojen halaamisesta 3 senttiä ilman aikarajoitusta.

Juhlasta tuli tietysti succès pyramidal. Tosin tuntuu toisen miehen muijan halaaminen olleen kalliinlaista lystiä, mutta tietäväthän amerikalaisetkin, että kielletty hedelmä maistuu makeimmalta ja juhlan järjestäjät lienevät siis laskeneet aivan oikein. Vanhatpiiat olivat turhan halpoja, mutta sittenkin: sääli niitä nuorukaisia, jotka erehtyivät kitsaiksi ja halasivat kolmella sentillä ilman aikarajoitusta. Heidän kohtalonsa hirvittää meitä.

Niin, tarkoitus pyhittää keinot. Se lohduttaa.

Ja kun ne kolmen sentin ikäneidot ottaa huomioon, voi sanoa, että keinotkin pyhittävät tarkoitusta. Jotta kyllä kai tämä loppujen lopuksikin oli pyhä toimitus, vaikka se pyhyys tuppaa vähän tavallisen eurolaisen horisontin ulkopuolelle.

SUURMIESTEN MIETTEITÄ POLKKA- TUKASTA.

AATAMI: Jahah, Eeva, olet nyt shinglannut tukkasi. Eipä enää tarvita muuta kuin että vielä käännät fiikunanlehtesikin ylösalaisin, niin voit sanoa suorittaneesi ensimmäisen muotivallankumouksen.

SIMSON: Bobbatkoot, kunhan vain antavat minun pörröni olla rauhassa.

ABSALOM: Mistäs minä nyt puussa roikun? Ei kaiketi miestenkään sovi enää tästälähtien olla pitkätukkaisia.

SOKRATES: Leikatkoot tai olkoot leikkaamatta — katuvat he kuitenkin.

CATO: Ettäkö Karthagon naiset ovat leikanneet tukkansa lyhyeksi? Sitä suuremmalla syyllä rohkenen olla sitä mieltä, että Karthago olisi hävitettävä.

MACCHIAVELLI: Naisen lyhyessäkin tukassa piilee jotakin.

MARTTI LUTHER: Älkääät muutelko Herran piirustuksia! Mitä se on? Vaimon ei pidä tekemän

itsestään miehen kuvaa leikkaamalla tukkaansa, sillä ei tädistä kuitenkaan tule setää.

AGRICOLA: Oppe nyt flicka rucka,
iolla ombi iso tucka:
Hivuxet on waimon caunistus,
caliu caickein cauhistus.

PIETARI BRAHE: Minä olen polkkatukkiin ja polkkatukat minuun sangen tyytyväisiä.

NIETZSCHE: Tiede todistaa, että polkkatukka ajanmittaan johtaa hiuksettomuuteen. Siitä huolimatta naiset jatkavat hiustensa leikkuuttamista. Rookas pillit: mistäs sitten nypitään, kun karvat loppuvat?

DARWIN: Leikkotukkainen nainen ratkaisee vaikeimman probleemini — puuttuva rengas on löydetty.

ALEKSIS KIVI: Lyhkäinen tukka on murheelinen merkki — se hameittenkin häviötä ennustaa.

HERRA GRANROOS: Mikäpäsiinä? Nätti se on polkkatukkakin niin kauan kuin se ei ole minun muijani päässä.

GESHÄFTI.

Tämä juttu on niiltä ajoilta, jolloin saksalaiset saivat läiskätä 10 miljaardin reichsmarkan postimerkin kirjeisiinsä, jos halusivat lähettää sen postikonttoria edemmäksi. Tarkemmin sanoen vuodelta 1923, jolloin yhdellä dollarilla saattoi Saksassa ostaa paremmanpuoleisen tavaratalon.

Eräänä päivänä tuomittiin Berlinissä 14 henkilöä — kumpikin sukupuoli oli edustettuna — väärän rahan valmistamisesta tarkastelemaan maailman menoa n.s. kalterin takaa. Heidän joukossaan oli myös ent. rihkamakauppias Isaskar Papierschein, joka nyttemmin harjoittaa rihkamakauppaa eräässä Suomen kaupungissa. Tämä Papierschein se meille tämän murheellisen historian kertoikin.

— Neljätoista meitä oli, sanoi hän. — Vierzehn. Ja kaikki saimme monia vuosia. Kas, Saksan valuutta huononi maailmansodan päätyttyä päivä päivältä ja ent. geshäftimiesten liikeyritykset eivät lopulta tuottaneet juuri mitään. Konjunktuurit olivat huonot joka alalla. Ach, mitä oli tehtävä?

Vaimo marisi, lapset marisivat, oma vatsa marisi. Saksalainen ei kuitenkaan koskaan ole neuvoton. Ei ole rahaa. No, laitetaan rahaa. Sitten on taas. Uusi geshäfti keksittiin, sehen Sie, hyvä geshäfti. Vuoden 1918 syyskuun vallankumouksen jälkeen laskettiin liikkeeseen uusia paperirahoja. Yksinkertaisia, mustalla ja ruskealla värillä painettuja paperirahoja. Haa — gefundenes Fressen! Helppo valmistaa. Minä aloin painaa, Mooses ja Aaron ja Benjamin alkoi painaa ja lopulta alkoi Max ja Moritz ja Franz ja Friedrichkin painaa. Seteleitä tuli kuin myllystä. Vaimo ei marissut enää, eivät lapset marisseet eikä oma vatsakaan.

No, me laitoimme rahaa. Siihen tarvitsimme paperia. Kun nyt paperin kysyntä suureni, suureni hintakin. Kaikki, kaikki on meillä geshäfti. Kohta ei rahatehtailijalle jäänyt ollenkaan nettoa. Ei kannattanut painaa saksalaisia seteleitä. Tuli liian kalliiksi. Me pohdimme asioita valvoen yön tai kaksi, ja huomenis, sehen Sie, kun aurinko nousi, me kopautimme sormella otsaamme. Keino oli keksitty: Englannilla oli hyvä valuutta, Ruotsilla, Tanskalla, Hollannilla, Amerikalla, monella maalla oli hyvä valuutta. Me rupesimme painamaan Edelvaluta, ulkolaisia seteleitä. Prima valmiste, made in Germany. Ach, me painoimme Tanskan rahaa, Hollannin rahaa. Yritimme laittaa Ruotsinkin rahaa, mutta

ruotsalainen katsoi tarkkaan kaunista, sileätä paperia ja sanoi: »falsk!»

Isaskar Papierschein kohotti käsiään, olkapäitään ja kulmakarvojaan.

— No, kuinka sitten kävi? kysyimme me.

— Ach, sitten me myytiin paljon dollareita, paljon kruunuja ja guldeneita. Ihmiset ostivat ja kät-kivät kirstuihinsa ja hymyilivät ja kaikki, kaikki olivat tyytyväisiä. Mutta taas paperiherrat korottivat hintoja. Maksoi monta tuhatta nyt pienen setelipinkan valmistus, ja jälleen olivat konjunktuurit markkinoilla huonot. Ei kannattanut tehdä prima työtä, tusinatyötä vain. Mooses joutui kiinni, Benjamin joutui kiinni, Sebulon ja Naftali ja Max ja Moritz joutui kiinni.

— Ja te —?

— Ja minä jouduin kiinni. Mutta väärää rahaa oli niin paljon, ettei ollut helppo erottaa sitä oikeasta.

Isaskar ummisti toisen silmänsä tuokioksi ja katsoi meitä sitten viattoman näköisenä.

— Ja valtio, jatkoi hän, ymmärsi kanss' geshäfti. Se oli paha konkurrentti. No, me istuttiin aikamme vankilassa ja päästiin lopulta pois. Ja sitt' minä tulin tänne Suomeen.

— Ja menestytte täällä.

— Ach ja. Vaikka en painakaan seteleitä. Suoma-

laista voi huiputtaa vaarattomammallakin tavalla.
Ainakin minä osaan . . .

— Sen me kyllä uskomme.

Niinkuin uskomme. Sillä Isaskar Papierschei-
nissä virtaa maailman etevimmän geshäftikansan
veri ja hän on made in Germany . . .

MUSIKAALINEN KORVATILLIKKA.

Mitäs te siitä sanotte?

Muutama vuosi sitten, kun kirjalliset pyromaanimme alkoivat riehua, kävivät he ensiksi läntisen naapurin kimppuun ja haukkuivat sitä, niin että vaahto suusta pärskyi. Höpistiin naapurin homeh-tuneesta kulttuurista ja paikallaan seisomisesta ja kvasimodernisuudesta ja fiinista mädännäisyydestä, mutta pystyivätkös itse ruotsalaisten tasolle.

No, sir!

Siihen aikaan arvosteltiin jo musiikkiakin Tukholmassa swingeillä ja uppercuteilla — mutta mitäs meillä?

Tukholmassa olivat Stockholms-Tidningenin musiikkiarvostelija Moses Pergament ja Dagens Nyheterin kuuluisa Peterson-Berger (jota myös Peterson-Argeriksi sanotaan), joutuneet tukkanuot-tasille. Pergament oli halveksinut Peterson-Bergerin musiikkia lehdessään ja Peterson-Berger oli puolestaan arvostellut Pergamentin arvostelua. Pergament kimpaantui tästä, lähti Peterson-Bergerin

asuntoon ja arvosteli arvostelun arvostelua täräyttämällä Peterson-Bergeriä nyrkillä n.s. molliin.

Olisiko siihen aikaan (enempää kuin nytkään) kukaan voinut edes kuvitella mitään sellaista kuin että esim. meidän Heikki Klemettimme voisi saada päähänsä mennä kolauttamaan esim. meidän Evert Katilaamme poskikaikuisella läpänalusfalsetilla korvalle?

Emme me pärjää.

Se Tukholman juttu oli ihan tosi. Kun Pergament ensin oli halveerannut Peterson-Bergeriä, kosti P.-B. kirjoittamalla »tuuliviireistä», jotka alhaisten vaikuttimien innoittamina ovat valmiit puoltamaan vaikka kuinka kurjaa modernia musiikkia. Tästä Moses suuttui, niin että heti lähti tapaamaan Peterson-Bergeriä tämän kotiin. Seuraavana päivänä hän kertoi lehdessään, että hän oli pitänyt pitkän saarnan Peterson-Bergerille, todistanut vääräksi tämän väitteet ja lopulta — saatuaan Peterson-Bergerin porraskäytävään oven ulkopuolelle, jottei kotirauha häiriintyisi — antaneensa Peterson-Bergerille oikean käden swingin.

Peterson-Berger puolestaan kuvasi myös lehdessään tapahtuman, mutta hieman toisin. Hän oli istunut atrioitsemassa, kun palvelijatar oli tuonut huoneeseen paksun nipun nimikortteja. Jokaisessa kortissa oli Pergamentin nimi. Peterson-Berger oli

noussut ja mennyt eteiseen. Siellä seisoi Pergament ylväässä asennossa, pää takakenossa, ja kysyi:

— Minun ei kai tarvinne esittäytyä?

— Ei, saatuani tämän nimikorttinipun, oli P.-B. vastannut.

Sitten kertoo Peterson-Berger kumonneensa kaikki Pergamentin syytökset ja lopulta käskeneensä Pergamentin painua vaikkapa Skansenin ulkomuseoon, mutta oli Pergament tästä tullut niin pahoilleen, että oli huitaissut häntä, Peterson-Bergeriä, nyrkillään vasemman silmän yläpuolelle. »Urheilullisesti katsoen kurjan huonosti annettu isku», väittää hän. Lyötyään oli Pergament syöksynyt ulos rikkoen mennessään erinäisiä lasiruutuja P.-B:n ulko-ovesta.

Tähän päivään saakka ei tiedetä, kumpi herroista puhuu totta. Mutta mitäs se merkitsee? Itse asian ydintä se ei muuta. Ihmettelemme vain hiukan sitä, että P.-B. piti mollin hyvänään. Olisi nyt — ellei luottanut omiin voimiinsa — lainannut vaikkapa niitä Kaarle kahdennentoista tyyriitä hansikkaita (kai ne nyrkkeilykintaistakin käyvät), ja pistäytynyt vastavisiitillä Pergamentin luona . . .

No niin. Tällaista tapahtui Ruotsissa jo pari vuotta sitten. Mutta meidän »modernistimme» ovat vieläkin vain tyhjänpäiväisen leukojenrepimisen asteella.

Joka suhteessa.

Jolleivät nyt arvostelutoiminnassaan juuri sovel-
luttaisikaan Pergamentin systeemiä, niin alkaisivat
tässä vähitellen muuten toteuttaa isänmaallisten
juhlapuhujien toivomusta:

»Ei sanoja, vaan tekoja!»

GRANROOSIN KOETTELEMUKSET.

Granroos istuutui murtuneena sohvaamme, kaatoi itselleen kahvia ja kulautti juoman kurkkuunsa synkästi eteensä katsellen.

— Mikä teitä vaivaa? kysyi esivaltamme osaaottavasti.

— Sähkötäräys, ilmoitti Granroos. Minun emäntäni on, nähkääs, sähköistänyt kotimme, niin että siellä on hengenvaarallista oleskella. Hän sanoo, että kodin sähköistäminen on jokaisen nykyaikaisen perheenäidin pääpyrkimys ja että esimerkiksi Ruotsin vesiputoushallituskin on ottanut tämän asian edistämisen ohjelmaansa, ja joku aika sitten teki hän minulle selkoa siitä, mitä kaikkia etuja sähköistytystä kodista on, niin että sanoimme irti orjattaren ja hankimme tilalle pölynimijän ja astiainpesukoneen ja sähkökamiinan. Kaikki tietysti vähittäismaksulla.

Minun emäntäni ei tahdo mitenkään tulla toimeen palvelijattarien kanssa, sillä hän ei hyväksy säännöllisiä vapaailtoja enempää kuin ammattijärjestöjä tai nurkkatansseja ja pikkuserkkujakaan. Vii-

meisin piikaisemme tuotettiin kyllä kaiken varalta jostakin Paanajärven takaa, sillä arvelimme, ettei moderni hapatus ole vielä ehtinyt sinne asti, ja kyllä hän olikin täydellisesti luonnontilassa, mutta yhtäkaikki oli hänet lopulta pantava pois. Hän ei osannut mitään, ei edes vääntää vesijohtohanaa taisyödä tahkojuustoa. Olimme hienotunteisia häntä kohtaan, vapautimme hänet W.C:n käytöstä ja lihalieimen syönnistä, mutta hän ei akklimatisoitunut sittenkään, ja niin kirvoitettiin häneltä kahleet. Viikkoa myöhemmin surisi meillä sähkö aamusta iltaan.

— No mitä valittamista siinä on? ihmetteli esivaltamme.

— Mitäkö? Lystikseenhän se emäntä ensin paineli nappeja, mutta lopulta alkoi kojeita olla niin paljon, että syntyi jos jonkinlaisia erehdyksiä ja sähköhäiriöitä ja puoliso alkoi hermostua ja itkeä pillittä. Minä lohduttelin häntä ja vakuutin, että hänen tahtonsa on minun lakini, ja pyysin häntä vain tekemään uusia esityksiä — suostuisin kaikkeen, mikä vain suinkin oli mahdollisuuksieni rajoissa. Ja niin kävi, että hän hiljakkoin pyysi uutta palvelijatarta.

— No, mitä varten?

— Painamaan nappeja. Pestasimme tämän kotiapulaisen eilen ja luulin jo selviytyneeni pahimmasta,

mutta se oli lullaa, se! Piika pahus kieltäytyy käyttämästä noita helvetinkoneita ja vaatii saada käyttää koivuhalkoja hellassa ja luutaa ja harjaa pölynimijän asemesta, ja astiainpesurättejä ja pyyhkeitä pesukoneen sijasta. Tänä aamuna alkoi keittiöstä kuulua sellainen elämä, että pelkäsin lyhytsulkua ja vaikka mitä. Pistin nenäni keittiön ovesta sisälle ottaakseni asiasta selkoa, mutta sitä ei minun olisi pitänyt tehdä. Keittiö oli niin sähköllä ladattu, että sain hiilihargon välityksellä 1,000 voltia naamaani ja vähältä piti, ettei jatkoa seurannut, mutta silloin minä pakenin. Kuulehan, Solmu, oletko sinä niin sankarillinen, että uskallat soittaa meille ja kysyä, pitääkö minun tulla päivälliselle? Soitatko? Hyvä. Mutta vedä ensin nämä kumihansikkaat käsiisi — kaiken varalta.

MIEHET JA NAISTEN PUVUT.

Erään chicagolaisen sanomalehtireportterin esimerkkiä noudattaen teimme hiljakkoin muutamille miehille tuttavillemme seuraavan kysymyksen:

— Mikä teitä eniten kiusaa nykyisissä naisten puvuissa?

Miehiset tuttavamme vastasivat odottamattoman auliisti ja tyhjentävästi. He kehittivät ja perustelivat mielipiteitään niin laajasti, ettemme voi ajatellakaan heidän vastaustensa julkaisemista kokonaisuudessaan, mutta tärkeimmät heidän huomautuksistaan tulkoot kuitenkin arvoisan lukijakunnan tietoon.

Niinpä olivat kaikki yhtä mieltä siitä, että lyhyt tukka ylimalkaan on kamala. Monet vihasivat hajuvesiä ja viittasivat vanhaan totuuteen, että nainen haisee parhaalta, kun hän ei haise miltään. Eräät esteetikot päivittelivät lyhyitä hameita etupäässä senvuoksi, että maailmassa on niin harvoja moitteetomia sääripareja. Joku sanoi voivansa pahoin nähdessään nuoren neitosen, jonka sukat oli kääritty

tiukalle rullalle polven alapuolelle. Muuan vanha-poika ilmoitti, että häntä eniten kiusasivat sellaiset naisten sukat, jotka olivat silkkiä vain polveen saakka, mutta puuvillaa siitä ylöspäin.

Saimme kuulla monesta muustakin häiritsevästä yksityiskohdasta modernissa naisvaatetuksessa, mutta kuten sanottu — tilaa niiden luettelemiseen ei ole. Eikä sellaisesta olisi mitään hyötyäkään, sillä meidän vakaumuksemme mukaan on naisen puvussa siitä lähtien kuin Eeva otti sen käytäntöön, aina ollut jotakin häiritsevää — ja tulee edelleenkin olemaan. Ellei muuta niin hinta.

Kuten tunnettua, on miesten joukossa paljon sellaisia, jotka väittävät viis välittävänsä vahvemmassa sukupuolesta, toisin sanoen naisista. Haastateltujenkin joukossa oli näitä heppuleita pari. Olimme luullut, että he vastaisivat kysymykseemme vihaisella tuhahduksella tai olankohotuksella, mutta katso: he osoittautuivatkin suurimmiksi asiantuntijoiksi ja ankarimmiksi arvostelijoiksi. Tämä olisi herättänyt meissä lievää hämmästyä, elleimme olisi joskus ollut sanomalehtimiehenä — sanomalehtimiehethän eivät saa hämmästyä mistään.

On jo monasti ennen sanottu, että sodista, onnettomuuksista, murhista, valtakuntien häviöstä ja uusien synnystä, vedenpaisumuksista, ihmiskunnan kehityksestä ja tekniikan voittokulusta huolimatta

nainen ja hänen pukunsa pysyvät vanhan Telluksen tärkeimpänä asiana, ja tekemämme kiertokyselyn tulos on jälleen omiaan vahvistamaan tätä filosofien käsitystä. Eikö?

Mainitkaamme lopuksi, että lyhimmän vastauksen kysymykseemme antoi konttoristi Helisevä. Keskustelumme rajoittui seitsemään sanaan.

Me: — Mikä sinua eniten kiusaa nykyisissä naisten puvuissa?

Helisevä: — Nainen.

REKLAAMIA.

Sanotaan, että nykyaikana tie menestykseen käy reklaamin (morjens Veli Giovanni — minä en ole vielä oppinut mainostamaan) kautta. Tiedä häntä, mutta voisihan sitä koettaa. Meillä ovat tähän asti etupäässä liikemiehet yrittäneet tätä keinoa, mutta juolahti tässä yhtäkkiä mieleen, että sopisi sitä kokeilla virkamiestenkin ja pieneläjain, tuollaisten kädestä suuhun kuikuilijain, joilla tähän asti ei ole ollut maallisen menestyksen mahdollisuuksia juuri ollenkaan, ellei oteta lukuun niitä jokseenkin utuisia mahdollisuuksia, joita piilee »puulaakissa» ostetussa raha-arvassa.

Sopisi, tottavie, varsinkin joulun lähestyessä ja veronmaksuaikoina yrittää päästä mammonaan käsiksi reklaamin voimalla. Kun ei tässä hikinenkään työ näytä massia lihottavan. Mitäs muuta kuin kalikat kouraan ja jokamies lyömään rumpua itsestään.

Lukekaa sanomalehti-ilmoituksia ja elokuvaplaakatteja. Niistä saatte osviittaa. Vartokaapas, kun minä autan teitä kärryille.

Postivirkailija Kalle Leijona voisi panna sanomalehteen esim. näin kuuluvan ilmoituksen:

Vanha tarina, joka on alati uusi.

Mikä se on? Se on virkamiesten palkkauskysymys. Kenties olette Tekin kerran ollut nuori, varaton virkamies, joka lisäksi on salakihloissa. Jos olette, niin ymmärrätte minua, kun pyydän Teitä pitämään minut muistissanne hallituksen ensi kerralla kaatuessa.

Konttoristi Lyyti K. Kellervä voisi ilmoittaa näin:

Ainutlaatuinen tilaisuus. Vain kolme päivää paikkakunnalla.

Sille pankinjohtajalle, joka ottaa allekirjoittaneen toimeen pankissaan, takaan harvinaisen nopean menestyksen. Ikä ja viikset sivuasiasia. — Vastaukset nimim. Kiss me, Matkustajakoti Unelma.

Kilometritehtailija Jyrkiäinen voisi ruveta n.s. sandwichmieheksi, ripustaa plakaatin selkäänsä ja toisen sen sievän päärynämassunsa päälle. Plakaatteihin sopisi tekstata vaikka seuraavat sanat:

Markka mieheen kaupungin kaunistamiseksi.

Tallettakaa roponne Zakris Jyrkiäisen tilille johonkin kaupungin pankkiin. Niin pian kuin tarpeelli-

nen summa on koossa, sitoutuu Jyrkiäinen jättämään kaupungin. Näin olette myötävaikuttanut kaupunkinne kaunistamiseksi.

Yksityisruokalan pitäjä Sohvia Tunnus voisi panna ikkunaan komeimman ruokavieraansa, prokuristi J. P. Penteleen kuvan varustettuna huomautuksella

Hän syö täällä.

Silloin söisivät myös useimmat pankki- ja konttori-neidit pian siellä.

Allekirjoittanut yritti puijata kustantajalleen toimintaromaanin näyttämällä hänelle loistorekläämiksi sopivaa värivalokuvaa itsestään, mutta se oli huono täky. Kustantaja käski minun polttaa kuvani, joka ei hänen mielestään ollut kuva, vaan painajaisuni, ja mitä toimintaromaaniin tulee, neuvoi hän minua tarjoamaan sitä lasi- ja porsliinikaupalle, joka tavallisesti maksaa laatikonpehmikkeistä paremmin kuin muut. Niin että minulla ei ollut reklaamista suurtakaan apua.

Mutta älköön se peloittako lukijaa.

Yrittäähän aina sopii.

TULENKANTAJAIN JOIKU.

Me
Tulenkantajat,
kirjallisuuden ja taiteen
pyromaanit,
emme tunnusta muita auktoriteetteja
kuin itsemme,
because we are children.
Meidän täytyy kiljua ja huutaa,
koska vastasyntynyt
ei voi olla
sitä tekemättä.
Mutta kyllä me pian
tasaannumme.
Sehän on luonnon järjestys.

Vanhojen brutaali omahyväisyys
koettaa pitää meitä
loitolla Europasta.
Mutta!
Hitto!

Tämä silkka suomalaisuus
 kiukuttaa meitä.
 Jo kauan ovat Erkki Vala
 ja Katri
 ja Paavolainen ja Diktonius
 ja Suuri Illusioni
 koettaneet Parisinmatkoilla
 ja Petsamonmatkoilla
 ja matkoilla yksinäisten miesten junissa
 ja dadaistis-kubistis-
 futuristis-proiskis-esikuvilla
 yleensä
 todistaa,
 että me kuulumme Europaan.
 Mutta sitä ei ole tahdottu uskoa.

Nyt me julistamme sadannen kerran
 korkeilla puukirjaimilla:
ME KUULUMME EUROPAAN!
Me olemme nuori Europa!
J u m a l i s t e !
 Bäää!

Sacrebleu! Damn it!
 Corpo di Baccho!
 Carramba!
 Emmekö vieläkään usko?

Pitäisikö — häpeällistä —
jonkun mädän, vanhan auktoriteetin
siunaus
kuitenkin saada,
jotta voisimme itsekin
olla vakuutetut asiasta?

PIENI KOTILÄÄKÄRI.

Nykyinen sairaalloinen aika ja meidän altruistinen luonteenlaatumme ovat saaneet meidät kirjoittamaan otsakkeessa mainitun teoksen, vaikka jo etukäteen tiedämme saavamme pilkkaa ja haukkumista osaksemme. Aikomuksemme on tässä julkaista joitakin otteita kirjasta, mutta ennenkuin käymme niihin käsiksi, pyydämme huomauttaa lääkäreille, jotka mahdollisesti aavistavat pahaa, että sopii kääntää lehteä vain, emme aio astua opinkäyneitten varpaille ja keinomme ovat vaarattomat kymmenen vuoden takuulla. Asiaan:

H a m m a s t a u t i. Esiintyy nykyään enimmäkseen aivan pienissä lapsissa. Oireet: parkuminen ja märät läiskät vuoteessa. Jonkun ajan kuluttua työntyvät ikenistä esiin pienet valkoiset luunystyrät, n.s. hampaat, ja senjälkeen on tauti ohi. Aikuisilla esiintyy hammastauti yleensä vain silloin, kuin hampaita ei ole muistettu panna vesilasiin yöksi. Parasta teettää uusi kalusto tai kiehauttaa hampaat vedessä.

S l o w f o x. Neekerien keskuudessa syntynyt, laajalle levinnyt myrkytyksen tapainen kulkutauti, joka voi olla sangen vaarallinen ainakin vanhemmalla puolella ikää. Taudin tartuttamat ihmiset voivat saada niinkin vaikeita vääntelehtimiskohtauksia, että höllässä olevat nikamat siirtyvät paikoiltaan. Toisinaan voi heidän kasvoissaan lisäksi huomata mitä hirvittävimpiä ilmeitä. Parasta on toimittaa potilas kirurgiin, mutta taudin alkuaasteella voidaan kyllä tyytyä kylmiin hauteisiin ja äänielokuvaan (vastamyrrkynä).

M i g r ä ä n i. Naisissa esiintyvä pahantuulisuus, joka ilmaantuu m.m. kun hattukaupan lasku tuodaan aviomiehen ollessa kotoa poissa. Parannetaan selkäsaunalla.

G r a m m o f o n i v i m m a. Radiokuumeen tapainen epidemia, joka on heikontanut kansamme taloudellista tilaa arveluttavassa määrässä. Vähävaraiset voivat käyttää parannuskeinona konkurssia, varakkaat ottakoot kaksivuotisen kurssin fagotinsoitossa. Se johtaa jotenkin varmasti Niuvanniemeen tai Kammioon, ja nämä taas lienevät nykyisin ainoat paikat Suomessa, joihin grammofonivimma ei ole päässyt leviämään.

I t s e n ä i s y y s d e l i r i u m i. Vaikeasti parannettava, hyvin usein koulunuorisossa esiintyvä tauti. Sairas saattaa vuosikausia olla suurena koette-

lemuksena ympäristölleen, mutta paranee useimmiten itsestään. Niinpian kuin potilaassa esiintyy väkivaltaisia oireita, on paras luopua taskurahasysteemistä ja hätätilassa tarttua rottinkiin. On tapauksia, jolloin sairaita on parannettu antamalla heille märehdittäväksi joitakin vähemmän vaarallisia iskusanoja kuin itsenäisyys.

Kirjoitusvillitys. Melko vaaraton tauti, jonka seurauksia ovat kertomukset ja runot y.m. senkaltaiset tuotteet. Taudista ei ole suurta haittaa itse potilaille, kun taas kustantajat, sanomalehden-toimitukset y.m. usein saavat sen takia paljon kärsiä. Suosittelemme saksilla suoritettavaa silpomista, krematoriota ja paperikoria.

Nämä näytteet luettuanne tilannette hyvätah-
toisesti koko opuksen, joka lähetetään 100 markan
postietuannilla huomiota herättämättömässä pak-
kauksessa.

EI SINUN PIDÄ HAUKKUMAN.

1-n ä y t ö k s i n e n d r a a m a .

Tapahtuu Sodankylän talvikäräjillä.

(Käräjien istuntosali. Tuomari lukee syytekirjelmää, jonka mukaan talokas Eemeli Salmela on nimittänyt talokas Iivari Tallavaaraa »isoksi friiariksi» ja vaatii rangaistusta herjauksesta.)

T u o m a r i : — No, mitä syytetyllä on tämän johdosta sanomista?

S a l m e l a : — Mitäs... eiköhän se nyt suotta tuo Tallavaara? Onkos tuo nyt niin paha pykälä, jos toista sanookin »isoksi friiariksi», etenkin kun asiassa on vinha perä?

T u o m a r i : — Mitä syytetty sillä tarkoittaa?

S a l m e l a : — No, sitä vain, että kun sillä, tuolla Iivarilla, on lapsenelatusjuttukin.

T u o m a r i : — Mitä kantaja tähän sanoo?

T a l l a v a a r a : — Kai sitä joka miehellä on joitakin edesottamisia akkaväen joukossa, mutta en minä sen suurempi friiari ole kuin muutkaan ta-

valliset miehenkuvat, eikä se passaa, että haukutaan jos miksi...

T u o m a r i : — Ei passaakaan. Tässä tuonaan tuomittiin Rovaniemellä muuan talokas, joka oli sanonut naapuriaan »pempulaksi», 200 markan sakkoon. Jos nyt sitten »isosta friiarista» annettaisiin 150...

T a l l a v a a r a : — Kovasti on halpa.

S a l m e l a : — Kyllä siinä tarpeeksi hintaa on. Mutta otetaanpas sitten toinen asia. Tämä Tallavaara, kun kuuli ansaitun nimensä, antoi minulle päin kuonoa. Mitäs korkea oikeus siitä ajattelee?

T u o m a r i : — Mitä Tallavaara siitä sanoo?

T a l l a v a a r a : — Vähemmästäkin tarvitsee mies molliin kuin »isosta friiarista».

T u o m a r i : — Oikeus ei voi hyväksyä Tallavaaran katsantokantaa, ja tuomitsee Tallavaaran 400 markan sakkoon. Asian laatuun nähden kärsikööt sekä Salmela että Tallavaara kulunsa. Käykää ulos!

Mistä näkyy, että voimassaolevan tariffin mukaan mojaus on kalliimpi kuin pempula, mikä taas puolestaan on kalliimpi kuin iso friiari.

Jos tienne joskus johtaa Peräpohjolaan, muistakaa, että puheenne olkoon »jaa, jaa» tai »ei, ei». Mitä siihen lisätään, on sakon alaista.

TILANNE ON VAKAVA.

— Mikä-mikä-mikä-mikä mielenosoitus tämä on? karjui tullihallituksen vahtimestari, kun 39 miestä, 7 naista, 1 koira ja 11 poikaa tunkeutui viraston eteiseen. Hän riensi ovelle sulkeakseen sen, mutta huomasi yrityksen mahdottomaksi, sillä portaat aina kadulle saakka olivat mustanaan kansaa.

— Minä olen asioitsija Rassi, sanoi pitkä, punakka mies, — ja nämä muut ovat lainkuuliaisia kansalaisia. Haluamme päästä pääjohtajan puheille.

— Mitä asiaa?

— Ehdotus kieltolain valvonnan tehostamiseksi.

— Jaa. Pääjohtaja ei ota nyt vastaan. Mutta minä kysyn, ottaisiko ehkä esittelijä Knapari vastaan yhden teistä.

Esittelijä Knapari ei voinut kieltäytyä, sillä asioitsija Rassi puikahti huoneeseen vahtimestarin jalkojen välistä.

— Mitä asiaa? kysyi esittelijä Knapari.

— Kieltolain valvonnan tehostaminen.

— Menkää sosialiministeriöön tai eduskuntaan.

— Tai Popocatepetlin yläkertaan. En mene. Olen sanomalehdistä lukenut, että tullilaitoksella tätänykyäkin on takavarikoituna 1,890 moottorivenettä, 790 autoa, 350 hevosta, 89 purjelaivaa, 11 höyrylavaa, 15 traktoria, 120 polkupyörää, 99 pelastusvenettä, 18 rekeä, 91 potkukelkkaa, 5 suksiparia, 7 lastenvaunut, 8 rullaäestä ja 9 puimakonetta, joilla on kuljetettu spriiä. Ynnä jalompia juomia. Kun . .

— Se on iankaikkinen valhe.

— Totta ainakin toinen puoli.

— Valhe!

— Eipäs. Kun tullihuutokaupoissa näitä ei kuitenkaan saatane kaupaksi ja valtiolle näin ajanmitaan koituu tuntuva vahinkoa, olen päättänyt tarjota tullilaitokselle vielä 347 viratonta autonkuljettajaa, 142 keski- ja perämoottorimestä, 19 kalastajaa, 80 kipparia, 43 leskirouvaa, 6 polkupyöräilijää, 18 lastenhoitajatarta, 15 pienviljelijää, 1 ent. kansanedustajan ja 9 koulupoikaa, jotka kohtuullista korvausta vastaan ovat halukkaita käyttämään näitä tullilaitoksen hoteissa olevia, toimettomina makavia kulkuvälineitä kieltolain tehostamiseksi. He odottavat kaikki tuolla kadulla.

— Menkää ulos! huusi esittelijä Knapari asioitsija Rassille.

— Tulkaa sisään! huusi asioitsija Rassi kadulla seisoville odottajille.

Mitenkä siinä kävi?

»Ei minä tietää, minä Nyykaarlebyy kotona.»

Sitäpaitsi heräsimme samassa.

TODISTUKSIA.

Kirjailija Hans Heinz Ewers kertoo muistaaksemme »Indien und ich»-kirjassaan eräästä merkillisestä ilmiöstä, jonka hän tapasi Intiassa ja jota hän nimittää todistusvimmaksi. Intian kaupungeissa näet vaativat kaikki ihmiset kurjimmasta kerjäläisestä korkeimpaan virkamieheen saakka todistuksia kanssaihmisilleen tekemistään palveluksista. Jos käyt katsomassa temppeleitä, on sinun kirjoitettava viidelle kuudelle asianomaiselle todistus siitä, että temppeleitä on katsomisen arvoinen; jos puhdistutat kenkäsi Agrassa, vaatii kengänkiillottajapoika heti todistuksen, että »Ranga Kook on Agran kengänkiillottajien kengänkiillottaja», jos istut hotellissa tuuletuslaitteen, punkahn, alla, vaatii punkahpoika, että todistat hänen saavuttamattoman kykynsä punkahn heiluttamisessa j.n.e. Kaikille pitää bakshiishin, juomarahan, ohella antaa todistus. Näitä todistuksia sitten säilytetään aina varojen mukaan rikkinäisessä turbaanissa tai sahviaanikansissa.

Että tämä todistusvimma on levinnyt laajemmallekin, todistetaan heti. Vaikka ette ole pyytäneetkään. Eilen kolkutti nimittäin ovellemme Evert Fridolf Sahlberg. Ja koska hän kolkutti, niin hänelle avattiin.

Nähtyämme hänet aioimme heti vetää oven kiinni jälleen, mutta Evert Fridolf pani jalkansa väliin, eikä meidän sydämemme ole vielä aivan kivettynyt.

Hän pyysi. Ihmeeksemme ei kuitenkaan matkapua päästäkseen kotiseudulleen eikä muutakaan avustusta, vaan työtä.

Mitäkö hän osasi? Evert Fridolf veti povitaskustaan paksun lompakon, josta kaivoi esille 42 todistusta siitä, että hän osaa lukea ja kirjoittaa, tehdä puusepän ja maalarin ynnä muurarin töitä, pilkkoa puita, puhdistaa katua ja perata keittiöpuutarhaa, puunata lattiaita ja panna paikalleen ikkunanruutuja, valokuvata, kuivata astioita y.m.

Emme keksineet tälle monitaitoiselle miehelle muuta kuin puun pilkkomista. Eikä sekään ollut varsin konstikasta, sillä puuvajassa oli vain kourallinen rimoja. Toivoen, ettei hän halveksisi niin mitätöntä hommaa, tarjosimme hänelle urakalla pilkottavaksi koko kourallisen, mistä palkkioksi lupasimme Smk. 5: —.

Evert Fridolf Sahlberg sylkäisi kouriinsa ja tarttui kirvesvarteen. Puoli tuntia myöhemmin kantoi hän keittiöön tasapitkiksi katkotut rimat.

Maksoimme hänelle sovitun palkan ynnä kupillisen kahvia. Mutta Evert Fridolf ei lähtenyt.

Seisoi vain ovensuussa odottavan näköisenä.

— Mitäs vielä, mister Sahlberg?

— Totistus.

— Ahaa.

Evert Fridolf Sahlberg sai näin kuuluvan todistuksen:

»Että Evert Fridolf Sahlberg omaa taidon erinomaisella täsmällisyydellä ja hämmästyttävän nopeasti pilkkoa rimapuita kuin myös, että hän taitavasti ja ainoatakaan hukkaamatta osaa ne keittiöön kantaa, todistetaan täten mitä suurimmalla mielihyvällä.»

Erosimme molemmin puolin tyytyväisinä. Suosittelemme hra Sahlbergia, jos hän ilmestyy ovelle.

EI PIDÄ HÄTÄILLÄ.

— Tuloja, kun otetaan huomioon vähennykset, 60,000 markkaa. Omaisuutta, kun ei ota huomioon ylellisyyksiä, 100,000 markan arvosta. Hyvä!

Kauppaneuvos Morgan Pympylä hieroi tyytyväisenä kämmeniään, sulki veroilmoituksensa kirjekuoriin ja käski asiapojan painua asianomaisiin verotuskanslioihin.

— Pidätkös huolta myös siitä, ettet pudota näitä asiapapereita? tutkaisi hän ennen pojan lähtöä.

— Kunniani ja omantuntoni kautta! vannoi poika.

Seuraavana aamuna oli kauppaneuvos Pympylä juuri lähtemässä aamiaiselta asunnostaan konttoriinsa, kun ovikelloa soitettiin.

Hetkistä myöhemmin seisoj hänen työhuoneessaan hintelä mies, jolla oli kainalossaan kulunut, musta salkku.

— Onko minulla kunnia puhutella kauppaneuvos Pympylää? kysyi hän.

— Kyllä. Teillä on kunnia puhutella kauppaneuvos Pympylää.

Ja kauppaneuvos pullisti vatsaansa, jota hän itse nimitti rinnaksi.

— Jahah. Saisinko minä — — —

— Ei, ette saa. Te kauppamatkustajat teette minut ihan hulluksi.

— Mutta hyvä herra — — —

— Älkää »herratelko» minua!

— Mutta minä olen — — —

— Se on selvä se. Tietysti te olette. Olette tänä aamuna jo yhdeksäs Jumalan mieliharmi, joka on soittanut ovikelloa tässä huoneustossa.

— Mutta minä tahtoisin — — —

— Varmasti te tahtoisitte, mutta minulla kun ei olekaan aikaa. Älkää ollenkaan vaivautuko avaamaan salkkuanne.

— Ei tässä ole kysymys tavaranäytteistä, minä — — —

— Kuulkaas, hyvä mies. Minä en osta mitään. Meillä on kaikkea.

— Onko autojakin?

— On. Packard ja Flying Cloud.

— Radio?

— Viisilamppuinen Telefunken.

— Piano?

— Sadanviidenkymmenentuhannen Steinwayflyygeeli. Kymmenen Bokhara-mattoa. Kahdeksan huo-

neen huoneusto täynnä empireä ja rokokoota ja funktionalismia. Tauluja, veistoksia, kilpikonna ja papukaija.

— Onkos osakkeitakin?

— Jassoo — siihenkös te pyritte? On osakkeita, on, jukupliut, kaksi pankin talletuslokeroa täynnä. Puolentoista miljoonan paperit kuin sillit suolassa.

— Erinomaista — jospa sitten puhuttaisiin kiinteistöstä.

— Jotakin sellaista minä olin haistavinanikin, kun tulitte huoneeseen. Kuulkaas nyt, minulla on osakehuoneustoja kolmessa kaupungissa, maalaiskartano, ja liiketalo Helsingissä. Hyvästi vain!

— Mutta, kuulkaahan nyt, kauppaneuvos, minä tahtoisin — — —

Kauppaneuvos Morgan Pympylä hermostui, pisti sikarinsa palavan pään suuhun ja laski ilmoille pari sihisevää saakelia. Sitten hän pyörähti kannoillaan ja viskasi olkansa yli:

— Tahdoittepa mitä hyvänsä, niin minä en tahdo. Siinä kaikki. Toivotan teille hyvää huomenta, hauskaa joulua ja onnellista uutta vuotta!

— Mutta minä vain halusin — — —

— Ah, sanokaa, perskutavie!

— Tahdoin vain lausua parhaat kiitokseni. Minä olen nimittäin *verotuslautakunnan puheenjohtaja*.

Kauppaneuvos Pympylä tuijotti sanattomana hintelän miehen jäljessä sulkeutunutta ovea, muisti sitten veroilmoituksensa, kalpeni ja pyörtyi.

Ei pitäisi koskaan hätäillä.

HERRA GRÖNROOS KALASTAA.

Romulainen saapui kesälaitumeltaan ruskettu-
neena tehdäkseen erinäisiä ostoksia rouvalleen siirto-
maatavarakaupoista ja itselleen senlisäksi apteekista
ja tapasi tietysti sattumalta Grönroosin, joka sanoi
olevansa predestinoitu pölyiseen ja tuskalliseen kuole-
maan kaupungissa ja kadehtivansa huvilanomistajia
ja muita asukkaita suorastaan synnillisellä tavalla.

— Mene kalastamaan, neuvoi Romulainen. Ka-
lastaminen on terveellinen ja samalla hauska ajan-
viete kesällä ja lisäksi pääsee maksamasta hävyttö-
miä nytkyhintoja niistä ahvenennappuloista, jotka
jokapäiväiseen leipään kuuluvat näin kesällä.

Neuvo pani herra Grönroosin ensin ajattelemaan
ja sitten haaskaamaan osan veronmaksuun vara-
tuista rahoistaan ongenvapaan, siimaan ja koukkui-
hin y.m. tarpeisiin kuin myös pieneen, salaperäiseen
pulloon, jonka hän kotiin tultuaan piilotti ullakolle
riipustetun talvipäällystakkinsa povitaskuun.

Viime sunnuntaina sanoi hän rouvalle menevänsä
järvelle ongelle eräältä mieheltä lainaamallaan ve-

neellä, kokosi kampsensa, keplotteli pullon taskuunsa ullakolta ja vihelsi mukaansa sekaverisen luppakorvansa »Plörön», jossa kukatiesi saattoi piillä kalastuskoiran taipumuksia, sekä painautui matkaan.

Päivä kului. Aurinko paistoi ja hyttysset lauloivat ja kalat nauroivat äänetöntä kalannaurua hra Grönroosin törkeän kömpelöille ansoille, ja herra Grönroos maisteli soutajansa kanssa voileipiä ja salaperäisen pullon sisällystä, päättäen lopulta heittää onkimisen hiiteen, koska elämä oli muutenkin mukavaa ja hik... soutaja sympaattinen luonne.

Päivä kallistui iltaan. Ilta muuttui yöksi. Rouva Grönroos vääntelehti levottomana vuoteessaan ja rupesi pelkäämään aviopuolisonsa surkeasti hukku-neen. Ajattelipa hän jo vähin nousta hälyyttämään poliisiakin, mutta muisti samassa poliisien olevan öisin tavoittamattomissa, ja painui siksi takaisin vuoteelleen. Ja eräessä pikku murjussa makasi hra Grönroos kuorsaten sympaattisen soutajansa vieraana.

Herra Grönroos heräsi maanantai-aamuna varhain jonkunverran kalpeana ja hämillään. Hän lausui kiireesti kiitokset ja jäähyväiset uudelle ystävälleen, käveli neljännestantunnissa kauppatorille, mistä summamutikassa osti pari kiloa pieniä kaloja koriinsa sekä jouduttautui sitten kotiin, missä rouva oli valmistanut lämpimän vastaanoton.

— Katsoppas, sanoi Grönroos, tyrkäten korinsa rouvan nenän alle. Yöllisen kalastuksen tulokset, hehehe . . .

Rouva vilkaisi kaloihin ja hänen jo ennestään ivalinen hymynsä kehittyi suorastaan myrkylliseksi:

— Ole vaiti. Ei silakoita saa ongella . . .

»SILMÄLLÄ METSÄÄN».

Tämä tapahtui meille Kanadassa ja tästä sopii uskoa niin paljon kuin haluaa.

Olimme muutamana kauniina kesäpäivänä — tuuli oli tuossa 3 beaufortin vaiheilla — lähtenyt haukkaamaan raitista ilmaa St. Jacques du Hi-Hi'n ulkopuolelle ja huomasimme yhtäkkiä päätyneemme puistontapaiseen, jonka halki kulkevan tien päässä havaitsimme suuren valkean rakennuksen. Pelkäsimme eksyneemme yksityiselle alueelle ja senvuoksi istuuduimmekin tien poskessa olevalle penkille levähtämään, ennenkuin lähtisimme peräytymään. Vaivuimme unelmiin.

Havahduimme siihen, että meitä puhuteltiin. Edessämme seisoi merkillinen olento.

— Hullo! tervehti hän.

Hän oli keski-ikäinen, pitkä ja laiha mies. Hänen päässään keikkui keikarimaisesti vinossa kiiltävä »silkkipytty», hänen ruumistaan verhosi punaisella kirjailtu yöpaita ja hänen jaloissaan oli kiiltohakaiset tanssikengät.

Säntäsimme säikähtyneenä pystyyn.

Mies irvisti ja painoi meidät takaisin penkille.

— Ei hätää mitään, sanoi hän. — Kaunis ilma.

Mitä teille kuuluu?

— Kiitos, hyvää vain, änkytimme vastaukseksi.

— Hauskaa, sanoi mies, hieroi kämmeniään ja istuutui viereemme.

Hetken kuluttua hän jatkoi:

— Minä olen Turkestanin keisari — virkistysmatkalla — mutta älkää sanoko kenellekään. Asun tuossa rakennuksessa incognito.

Silmäilimme häntä ällistyneenä.

Hän tarttui takkimme ylimpään napinreikään ja alensi äänensä kuiskaukseksi:

— Puhutaan hiljaa. Ymmärrättehän — minun asemassani olevaa miestä pidetään alituisesti silmällä, vahditaan aina — olen väsynyt, tuskastunut, rai-vostunut. Tämä demokraattinen saa saattaa minut suunniltani huolenpidollaan. Vaikka minun pitäisi olla täällä incognito. Hassua!

— Niin, rasittavaa se lienee, myönsimme varovasti.

Hän tuijotti meitä kiiluvin silmin.

— Naurettavaa, tuskastuttavaa, kiusoittavaa, inhoittavaa! Mutta minä aionkin tehdä tästä lopun. Minulla on keinoja.

— Niinkö?

— Meillä Turkestanin keisareilla on aina ollut keinomme. Kiväärit, tykit, hirsipuut, pommit — haa!

Meitä värisytti. Nyt hän piteli meitä molemmin käsin kuin ruuvipuristimessa.

— Vallankumous! sähähti hän. — Minä toimeenpanen vallankumouksen. Monarkia, rajaton yksinvalta, despotismi -- goddam! Muu ei auta!

Koetimme irtautua hänen otteestaan, sillä me pelkäsimme.

— Hei, sanoi hän. Eipäs livistetä. Teistä tulee minun apulaiseni. Keisarillinen sivusta-adjutantti. On minulla muitakin, mutta te ette saa kertoa siitä kenellekään. Ja tuolla metsässä minulla on asevarasto. Pommeja, helvetinkoneita, myrkkykaasuja. Ensiksi hävitämme tuon rakennuksen!

Hän iskeytyi käsivartemme ja alkoi raahata meitä puitten väliin. Me vapisimme kuin horkassa ja yritimme puolestamme vetää häntä rakennusta kohti. Ensin teki mieli huutaa apua, mutta sitten muutimme mieltä. Hitto sen tiesi, mihin voisi joutua, jos vielä ne sivusta-adjutantit tulisivat paikalle.

— Ei tuonne rakennukseen! huusi keisari. Siellä pannaan huoneeseen ja salvataan ovi.

Rimpuilimme epätoivoisesti, mutta hänen näpkinsä tuntuivat olevan terästä. Tunsimme hänen kuuman, hiukan sipulilta lemuavan hengityksensä niskassamme.

— Kohta olemme pommikätköllä, sanoi hän. — Sitten tuo rakennus ilmaan — haa! Tästä maasta tulee Turkestanin siirtokunta. Älkää rimpuilko — ehkä teen teistä varakeisarin!

Huomasimme puitten välissä tummapukuisen olenon ja rääkäisimme kuin sumusireeni. Olento kääntyi ja hänen takaansa ilmestyi toinenkin. He lähes tyivät juoksujalkaa. Kummallakin oli kiiltävänappinen takki ja kultanauhoilla koristettu lakki. Arvatenkin lakeijoja.

Päästyään luoksemme tarttui pienempi tulokkaista maireasti hymyillen keisaria käsikynkästä ja alkoi houkutellessa häntä rakennukseen.

— Tulkaa nyt, sire, lirputteli hän. — Kaikki adjutantit odottavat ja päivällinen on kohta valmis. Papumuhennosta ja selleriä.

— Sanoitteko selleriä? kysyi hänen majesteettinsa.

— Yeah! vakuutti mies ja nuolaisi huuliaan.

— No, sitten minä tulen, myöntyi keisari ja heilautti ylevästi kättään meille.

— Muistakaa pitää suunne kiinni suunnitelmistamme sanoi hän. — Au revoir!

Toinen lakeijoista tuijotti meitä tuikeasti.

— Mitä tekemistä teillä on täällä?

— Eksyin tänne sattumalta. Olen hyvin pahoillani. Mutta hänen majesteettinsa ei pannut ollenkaan

pahakseen. Aioin muuten kääntyä takaisin heti saatuani palatsin näkyviini, mutta hänen maj — — —

— Minkä palatsin? keskeytti mies.

— Tuon tuossa — Turkestanin keisarin asunnon.

— Turkestanin keisarin?

— Niin, eikös tuo ole Turkestanin keisarin asunto?

— Meni »silmällä metsään», kaveri. Se on St. Maurice du He-He'n mielisairaala. Ja nyt alkakaa laputtaa.

MAAILMAN TURULTA.

Me elämme naisvaltikan alla ja senvuoksi luonnollisesti riemuitsemme jokaisesta kauniimman sukupuolen tappiosta kilpajuoksussa miesten kanssa. Eilenkin läpytimme kämmenpohjamme kuumiksi International-telttasirkuksessa, kun konttoristi Heli-sevä, joka painaa 58 kiloa ja on 165 sm. pituinen, »vedon päältä» löi Europan vahvimman naisen hartiat mattoon, niin että mätkähti. Esivaltamme kyllä nipisti meitä senjohdosta käsivarresta, mutta Heli-sevän voiton vuoksi olisimme napolisematta kärsinyt suuremmankin tuskan.

Joku vuosi sitten nipisti esivaltamme meitä samalla tavalla, kun hohotimme amerikkalaisen miss Graysonin urotyölle. Tämä miss Grayson yritti, kuten ehkä muistetaan, lentää Atlannin yli, ja kaikki maailman sanomalehdet puhuivat asiasta kuukausimääriä etukäteen. Sinä ja sinä päivänä piti missin lähteä. Kerran hän jo astui lentokoneeseenkin, mutta muisti samassa, että kaasukeittiö oli kotona jäänyt sulkematta ja heitti lähdön sikseen. Sitten alkoi

ilmaantua muunlaisia esteitä ja lopulta sanomalehtiä lukeva yleisö kyllästyi koko neitoseen, niin että hänet jo melkein unohdettiin.

Muuanna kauniina päivänä kertoi kuitenkin eräs tanskalainen lehti, että miss Grayson lopultakin oli lähtenyt Atlannin yli. Tavallisella *pikahöyrylaivalla!* Varmintahan se olikin.

Juu, sankarittareksi voi tulla monella tapaa.

Ja mikseikäs sankariksikin.

Tekee esimerkiksi saman tempun kuin unkarilainen jentlemanni Armiro Wledzkrastys joku aika sitten teki Budapestissa.

Armiro astui erääseen Budapestin hienoimmista ravintoloista, tilasi guljashia ja tokaijeria ja muita herkkuja, täytti maarunsa ja huusi edeskäypää. Ja kun edeskäypä toi laskun, veti hra Wledzkrastys (varokaa etuhampaitanne nimeä lausuessanne) liiviensä vasemmasta ylätaskusta nimikortin, ojensi sen viinurille ja määräsi:

— Pankaa laskuuni koko lysti!

Edeskäypä tuijotti korttia ja näki siinä kauniilla versaaleilla painettuna:

ARMIRO WLEDZKRASTYS

Sankari

Kerrotaan kortin tehon olleen suurenmoisen. Orkesteri viritti kansallislaulun ja hra Armiro käveli ulos kumartelevien edeskäypien ja tampuurimajurien ohi. Niin yksinkertaista on tulla sankariksi.

Siirrymme sankareista pienellä slow fox-hypyillä Puolan juutalaiseen Moses Noziin, joka ei nykyisin tunne olevansa ollenkaan sankari. Moseksen veli Abraham muutti eräitä vuosia sitten Englantiin ja avasi siellä (luultavasti vanhojen) vaatteitten kaupan, joka menestyi niin hyvin, että hän päätti jakaa yltäkylläisyydestään veljelleenkin. Hän kirjoitti Mosekselle ja kehoitti tätä lähtemään Englantiin, mutta opettelemaan sitä ennen englanninkieltä, jotta tulisi toimeen uudessa kotimaassa. Moses teki työtä käskettyä, etsi käsiinsä erään ylioppilaan ja alkoi harjoittaa kieliopintoja.

Vuotta myöhemmin astui Moses erään lontoolaisen rautatieaseman laiturille, heittäytyi veljensä Abrahamin rinnoille ja tervehti:

— Salve Abraham! Frater tuus Moses te salutat! Quid novi in familia nostra?

Mikä suomeksi olisi: — Terve Abraham! Veljesi Moses tervehtii sinua! Mitä perheeseemme kuuluu?

Hänen suureksi murheekseen veli ei ymmärtänyt »yhtikäm behu», pudisti vain ihmettelevän näköisenä päätään.

Se ylioppilas-rakkari oli opettanut Moses-paralle latinaa.

KOTIMAISTA MADEIRAA.

Granroos, jonka suurin heikkous jo tunnetaan arv. lukijainkin keskuudessa, anoi eräänä päivänä vaimoltaan, että tämä myöntäisi hänelle oikeuden kotoaan valmistaa ja vieraille tarjota kuin myös itse nauttia kotimaista madeiraa, jonka prosenttipitoisuus tosin ylitti lain salliman määrän, mutta toiselta puolen huomattavasti alitti sen määrän, jonka tavallinen tarinavesi sisällään piti.

Rouva Granroos ilmoitti ensin, että siitä ei tule mitään, mutta harkittuaan asiaa jonkun aikaa, hän muutti mieltään ja Granroos painui paksuna ja onnellisena viivana rohdoskauppaan ostamaan 50 litran vetoista n.s. damejeanne'ia elikkä isovatsaista pulloa ynnä viinihiivaa, salmiakkia ja tanninia, jotka kaikki ovat kotimaiselle viinitehtailijalle tarpeen.

Sitten ostettiin puolukoita ja rusinoita ja viikunoita ja veskunoita ja lainattiin Romulaisilta mehupuserin ja nähtiin äärettömästi vaivaa, ennenkuin se isovatsainen pullo saatiin täyteen epämääräisen väristä lientä.

— Siitä se nyt syntyy, sanoi Granroos värisevällä äänellä ja katsoi pulloa sekä lempeästi että kunnioittavasti.

— Perkele i flaskan, totesi rouva Granroos, joka joskus oli lukenut Albert Engströmin humoreskeja.

Pulloon kaadettiin ylimmäksi noin desimetrin vahvuinen ruokaöljykerros ja sitten lyötiin tulppa suulle.

Mikäpäs siinä. Liemi alkoi käydä.

Ja sitten kulki Granroos juhllallisen näköisenä kaupungilla, kasvoillaan itsenäisen miehen ilme ja äänessään itsenäisen miehen voimaa, ja kertoi kaikille tuttaville käymässä olevasta madeirasta sellaisella asiantuntemuksella kuin olisi hän ollut ranskalainen viinitehtailija tai ruotsalainen kyyppäri.

Viini kävi.

Se poreili ja pulppuili ja Granroosin mieli poreili ja pulppuili sen kanssa kilpaa.

— No, nyt sen vähitellen pitäisi lakata käymästä, sanoi hän eräänä päivänä, kun viini oli ollut pullossa jo lähes kolme kuukautta.

Mutta madeira siitä viis. Se kävi vain.

— Ehkä sinä panit siihen liiaksi hiivaa, arveli rouva Granroos epäluuloisesti.

— Kattia! tuhahti Granroos. — Kyllä se kohta lakkaa, kunhan et hätäile.

Mutta madeirapa ei lakannut käymästä. Granroos alkoi käydä levottomaksi. Hän ei enää puhunut

madeirastaan mitään tuttavilleen, vaan kävi päinvastoin kiusaantuneeksi ja ärtyisäksi, jos joku muisti kysyä, miten viini kehittyi.

Kun liemi sitten oli käynyt lähes viisi kuukautta eikä vieläkään osoittanut rauhoittumisen oireita, suuttui Granroos eräänä iltapäivänä ja päätti lähteä neuvottelemaan rouva Karlssonin kanssa, jolla oli kaupungissa vakiintunut maine kotimaisten viinien valmistajana.

— Kauankos näitten viinien pitäisi käydä oikeastaan? kysyi hän.

— Tjaa, sanoi rouva Karlsson, tavallisestihan ne käyvät pari kuukautta, ehkä hieman enemmänkin.

— Jaha, sanoi Granroos ja piti omana salaisuutenaan, että hänen viininsä kävi jo kohta kuudetta kuukautta. — Mutta entäpä, jos se käy kauemmin?

— Hm, sanoi rouva Karlsson, sille ei voi mitään. Antaa käydä vain.

Ei siitä sen viisaammaksi tullut. Granroos antoi madeiransa käydä, ja se kävi 7 kuukautta, 18 päivää ja 6 tuntia.

Sitten se lakkasi.

— Nyt sanoi Granroos, se pannaan pieniin pulloihin, joita säilytetään hiukan lämmitetyssä kellarissa . . .

— Soo, sanoi rouva Granroos. Ensiksikään ei meidän kellariamme voida lämmittää ja toiseksi ei si-

nun madeiraasi panna kellariin ollenkaan. Vie se ullakolle.

Granroos laittoi letkut damejeanne'iinsa, sai imaimella letkun päästä viinin vuotamaan pikku pulloihin ja kantoi sitten nämä varovasti kuin olisi lapsiaan pidellyt, ullakolle.

— Pääsiäisenä tätä sitten voidaan maistella, sanoi hän. — Silloin se on yhdeksän kuukauden vanhaa.

Ensimmäiseksi pääsiäispäiväksi kutsuttiin Granrooseille vieraita. Tulivat Grönroosit ja tulivat Levanderit ja tietysti Romulaiset. Rouvat kaikki hie- man hermostuneen näköisinä, mutta aviomiehet kiiluvin silmin, kuin joustimilla astellen. Sillä tiedossa oli, että kahvin ja hedelmien ohella saataisiin virvokkeeksi myös sitä Granroosin jo etuuttiin kuuluisaa madeiraa.

Meidän on nyt paras kuvata tämä ilta mahdollisimman lyhyesti.

Kävi niin, että Granroosin hyvä madeira ei ollutkaan sitä, mitä siltä odotettiin.

Se ei ollut madeiraa ollenkaan.

Ei, se oli huonoa etikkaa!

Skandaali! Fiasko!

Granroos oli viikon päivät niin murheellinen kuin olisi hän menettänyt koko omaisuutensa. Hän piileksi ihmisiä ja häpesi omaa kuvaansa peilissä. Ja kun sitten tuli lauantai, sai hän asiaa apteekkiin ja

oli pikkutunneilla siinä kunnossa, että rouva Granroos katsoi tarpeelliseksi rikkoo lähinnä parhaimman porslinisen kahvikannunsa hänen päähänsä.

Mutta sitä ennen hän oli korjannut Granroosin povitaskusta talteen litteän pullon, jossa oli jäljellä vielä pieni tilkka eestiläistä perunaviinaa.

Seuraavan lauantain vietti perhe Granroos kokonaisuudessaan kotona.

— Eikö maistettaisi taas sitä madeiraa? kysyi rouva Granroos yhtäkkiä, kun illalla istuttiin teetä juomassa.

— Ei! torjui Granroos. — Mutta väkevän teen minä joisin, jos sinä annat. Sinä luulet vain, etten minä tiedä, mutta kyllä minä tiedän, että sinä otit pois sen minun taskumattini viikko sitten. Siinä oli vielä hiukan tavaraa tallella.

— Tallella se on vieläkin, sanoi rouva Granroos ja kantoi litteän pullon pöytään teevehkeitten joukkoon. Ota pois vain.

Granroos oli ällistynyt, mutta eipä hän siinä sen enempää siekaillut, vaan pulputti pullon sisällön teelasiinsa ja hönkäisi:

— Skool!

Rouva Granroos tarkkasi häntä jännittynyt ilme kasvoillaan.

Hän oli nimittäin varovaisuuden vuoksi kaatanut taskumatin sisällön likavesisoikkoon ja pannut tilalle vettä.

Mutta hän sai aihetta ällistyä yhtä paljon kuin Granroos äsken, sillä tämä väänsi naamansa kam-mottavaan irveeseen, veti henkeään kuin hukkuva ja ähkäisi:

— Hyi hitto, taisi tulla liian väkevää.

SISÄLLYSLUETTELO:

	Siv.
Jazz	5
Aiheetta enempään	9
Talvipalotto	13
Levanderien kirjallisuusviikko	16
Hieno mies	19
Granroosin leskeys	22
Wanhan Carlebyyn marckinat	25
Gentlemanni	29
Pieniä neuvoja	32
Herra Granroos on taas hairahtunut	35
Vaikeuksia	38
Nöyrä kysymys Katri Valalle	41
Kun leipä loppuu, niin konsti jää	43
Tarkoitus pyhittää keinot	46
Suurmiesten mietteitä polkkatukasta	49
Geshäftti	51
Musikaalinen korvatillikka	55
Granroosin koettelemukset	59
Miehet ja naisten puvut	62
Reklaamia	65
Tulenkantajain joiku	68
Pieni kotilääkäri	71
Ei sinun pidä haukkuman	74
Tilanne on vakava	76

Todistuksia	79
Ei pidä hätäillä	82
Herra Grönroos kalastaa	86
»Silmällä metsään»	89
Maailman turulta	94
Kotimaista madeiraa	97

SAMALTA TEKIJÄLTÄ ON ENNEN ILMESTYNYT:

Ilman nuotteja.

Hinta 18:—.

»Älykäs leikinlaskija, jonka pakinat ovat kaukana kaikesta vätystelystä.» — U. S:n Olli.

»Joulukirjallisuuden hauskimpiin kuuluu varmaankin tämä sujuvasti ja älykkäästi kirjoitettu pakinakokoelma.» — Kaleva.

Solmu — *Eino Auer* — on omalla nimellään julkaisut seuraavat teokset:

Merta edemmäksi kalaan. Kesäinen seikkailu.

Hinta 18:—, sid. 28:—.

»Eino Auer näyttää olevan niin sanoaksemme syntynyt kynä kourassa. Juttu luistaa häneltä rentonaan ja hullunkurisia kohtauksia, kommelluksia ja sutkauksia on hänen kirjassaan aivan tarpeeksi.» — Tri O. A. Kallio Aamulehdessä.

Siunattu kaljakuski! Vaihe erään »mustan lampaan» elämässä. Hinta 25:—, sid. 35:—.

»Kertomatapa on vauhdikasta ja yllättävän notkeakään-teistä. Mielenkiinnolla lukee tämän älykästä leikinlaskua uhkuvan kirjan.» — Suom. Sosialidemokraatti.

K. J. GUMMERUS OSAKEYHTIÖ

Suom. kaunokirj. 1.

Auer

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOELMA

120 102 0693

